

EUROBAROMETRI 69

KANSALAISMIELIPIIDE EUROOPAN UNIONISSA

KEVÄT 2008

KANSALLINEN RAPORTTI

SUOMI

Tämän raportin pohjana oleva selvitys on Lehdistö- ja viestintäpääosaston tilaama ja koordinoima.

Tämä raportti on Euroopan komission Suomen edustustolle tehty selvitys.

Raportti ei edusta Euroopan komission mielipidettä.

Raportissa mahdollisesti ilmenevät mielipiteet ovat yksinomaan raportin kirjoittajan tulkintoja.

YHTEENVETO	4
1 JOHDANTO	10
1.1 Tutkimuksen toteuttaminen	10
2 YLEINEN ILMAPIIRI SUOMESSA	12
2.1 Tyytyväisyys omaan elämään	12
2.2 Tulevaisuudenodotukset	13
2.3 Kansalaisten arvioita asioiden kehityssuunnasta Suomessa ja EU:ssa	15
2.4 Suomen tilanne verrattuna muiden EU-maiden tilanteeseen	17
2.5 Keskeisimmät ongelmat, joihin tulisi hakea ratkaisua	19
3 SUHTAUTUMINEN POLITIIKKAAN	22
3.1 Poliittinen kansalaiskeskustelu	22
4 SUOMEN JÄSENYYS EUROOPAN UNIONISSA	24
4.1 Suomen EU-jäsenyyden kannatus	24
4.2 Suomen EU-jäsenyyden hyödyt	25
4.2.1 Pääasiallisia syitä siihen, että Suomi on hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä	27
4.2.2 Pääasiallisia syitä siihen, miksei Suomi ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä	29
4.3 Suhtautuminen Euroopan unionin tulevaisuuteen	31
5 SUOMALAISTEN MIELIPITEITÄ EUROOPAN PARLAMENTISTA JA KOMISSIOSTA	33
5.1 Suomalaisten mielipiteitä Euroopan unionista yleensä	33
5.2 Luottamus Euroopan parlamenttiin ja Euroopan komissioon	35
5.2.1 Pääasiallisia syitä siihen, miksi suomalainen luottaa tai ei luota Euroopan parlamenttiin	37
5.2.2 Pääasiallisia syitä siihen, miksi suomalainen luottaa tai ei luota Euroopan komissioon	40

6 SUOMALAISTEN TÄMÄNHETKINEN TALOUDELLINEN TILANNE	44
6.1 Tämänhetkinen ostovoima	44
6.2 Mahdolliset maksuvaikkeudet	45
6.3 Lasten elämän helppous tai vaikeus nykyaikana	46
7 JULKISEN HALLINNON AVOIMUUS SUOMESSA JA EUROOPAN UNIONISSA	49
7.1 Julkinen hallinto Suomessa	49
7.2 Julkinen hallinto Euroopan unionissa	51
8 JOHTOPÄÄTÖKSET	54
LIITTEET	
Technical specifications	55
Kysymyslomake	58

YHTEENVETO

Tyytyväisyys omaan elämään

Suomalaisista 94 prosenttia sanoo olevansa erittäin tai melko tyytyväinen elämäänsä. Luku on pysynyt lähestulkoon muuttumattomana jo useamman Eurobarometri-mielipidemittauksen ajan. Kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisista 77 prosenttia on erittäin tai melko tyytyväisiä elämäänsä. Kaikista EU-kansalaisista peräti 22 prosenttia sanoo, ettei ole tyytyväinen elämäänsä. Voidaan siis todeta, että suomalaiset ovat yhä edelleen selvästi keskimääräistä EU-kansalaista tyytyväisempiä elämäänsä.

Tulevaisuus

Suomalaisista 62 prosenttia uskoo oman elämänsä pysyvän muuttumattomana, kun taas 33 prosenttia uskoo sen paranevan. Oman taloudellisen tilanteensa puolestaan uskoo pysyvän muuttumattomana 70 prosenttia kansalaisista. Taloudellisen tilanteensa paranemiseen uskoo 21 prosenttia. Kansalaisista 95 prosenttia uskoo henkilökohtaisen työllisyystilanteensa paranevan tai pysyvän ennallaan.

Suomen taloudellisen tilanteen uskoo paranevan tai pysyvän samanlaisena 62 prosenttia suomalaisista. Kun puoli vuotta sitten tehdyssä Eurobarometri-mielipidemittauksessa vain kaksi prosenttia vastaajista uskoi Suomen taloudellisen tilanteen huononevan seuraavien 12 kuukauden aikana, on tätä mieltä tällä hetkellä peräti 37 prosenttia vastaajista. Euroopan unionin kansalaisten luottamus lähitulevaisuuteen on selkeästi heikentynyt sitten edellisen Eurobarometri-mittauksen, joka tehtiin loppuvuodesta 2007.

Kehitys Suomessa / Euroopan unionissa

Suomalaisista puolet uskoo, että asiat Suomessa ovat menossa hyvään suuntaan, kun taas 38 prosenttia kansalaisista uskoo asioiden olevan menossa huonoon suuntaan. 41 prosenttia suomalaisista puolestaan uskoo, että asiat ovat menossa Euroopan unionissa hyvään suuntaan, mutta lähes yhtä moni (40 %) uskoo asioiden olevan menossa huonompaan suuntaan.

Suomen tilanne verrattuna EU-maiden tilanteeseen keskimäärin

Kansalaiset pitävät elämänlaatua Suomessa, Suomen taloudellista tilannetta ja työllisyystilannetta parempina kuin muiden EU-maiden tilannetta keskimäärin. Sen sijaan energian hinnan ja elinkustannusten uskotaan olevan Suomessa korkeampia kuin muissa unionin jäsenmaissa.

EU-kansalaisten enemmistö uskoo asioiden olevan paremmin muissa jäsenmaissa kuin kotimaassaan. Heistä vain 35 prosenttia uskoo taloudellisen tilanteen omassa maassaan olevan paremman kuin muissa jäsenmaissa keskimäärin ja 34 prosenttia uskoo oman maansa työllisyystilanteen olevan paremman.

Mitkä ongelmat tulisi ratkaista ensisijaisesti

Kaikkein eniten kansalaisia huolettavat terveydenhuoltojärjestelmä, hintojen nousu ja inflaatio sekä energiaan liittyvät asiat. Jos järjestystä verrataan edelliseen Eurobarometri-mielipidemittaukseen, voidaan todeta, että energiaan liittyvät asiat ovat ohittaneet tärkeydessä työttömyyden, joka vielä kuusi kuukautta sitten oli kansalaisten mielestä kolmanneksi tärkein ratkaistava ongelma. Myös eläkkeet ovat kohonneet tärkeydessä työttömyyden yläpuolelle. Tarkasteltaessa kaikkien jäsenmaiden kansalaismielipidettä voidaan todeta, että unionin kansalaiset pitävät hintojen nousua ja inflaatiota suurimpana ongelmana (+11 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Aiemmin tärkeimmällä sijalla ollut työttömyys on pudonnut toiselle sijalle.

Poliittinen keskustelu kansalaisten keskuudessa

Suomalaisista 11 prosenttia keskustelelee politiikasta usein ystäviensä kanssa ja 62 prosenttia satunnaisesti. 15–24-vuotiaista 48 prosenttia, kotityötä tekevästä 47 prosenttia ja opiskelijoista 39 prosenttia sanoo, etteivät he keskustele politiikasta koskaan ystäviensä kanssa. Miehet keskustelevat politiikasta useammin kuin naiset. Poliittisista ryhmittymistä keskustan kannattajat keskustelevat politiikasta muiden poliittisten ryhmittymien kannattajia enemmän.

Kansalaisilta kysyttiin myös, huomaavatko he suostuttelevansa keskustelukumppaniaan oman mielipiteensä taakse, jos heillä itsellään on voimakas mielipide puheena olevasta asiasta. Vastaajista 10 prosenttia sanoo suostuttelevansa keskustelukumppaniaan usein ja 31 prosenttia silloin tällöin. 39 prosenttia suostuttelee harvoin ja 20 prosenttia ei koskaan.

Suomen EU-jäsenyyden kannatus

Suomalaisista 44 prosenttia pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana (-1 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), 20 prosenttia taas huonona (-1 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Suomalaisista 35 prosenttia on sitä mieltä, ettei Suomen jäsenyys Euroopan unionissa ole hyvä eikä huono asia (+2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Jäsenyyttä pitävät hyvänä asiana johtavassa asemassa työskentelevät, opiskelijat ja kaupunkilaiset.

Onko Suomi hyötynyt jäsenyydestään?

Kansalaisilta kysyttiin myös, ovatko he sitä mieltä, että Suomi on hyötynyt jäsenyydestään Euroopan unionissa. Suomalaisista 51 prosenttia oli tätä mieltä (ei muutosta). Kansalaisia, jotka eivät usko Suomen hyötyneen jäsenyydestään on tällä hetkellä 41 prosenttia koko väestöstä (-2 prosenttiyksikköä). Eniten Suomen uskovat hyötyneen EU-jäsenyydestä johtavassa asemassa työskentelevät, opiskelijat, 15–24 -vuotiaat ja kaupungeissa asuvat.

Pääasiallisia syitä siihen, että Suomi on hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä

Kansalaisten mielestä kaikkein todennäköisin syy siihen, että Suomi on hyötynyt jäsenyydestään, on se, että Euroopan unionin jäsenyys edistää Suomen ja muiden maiden välistä yhteistyötä. Tämän ohella kansalaiset uskovat, että Euroopan unioni edistää rauhan ylläpitämistä ja lujittaa turvallisuutta, että se luo suomalaisille uusia työskentelymahdollisuuksia, ja että se edistää taloudellista kasvua Suomessa.

Pääasiallisia syitä siihen, että Suomi ei ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä

Suurin osa niistä kansalaisista, jotka eivät usko Suomen hyötyneen jäsenyydestään perustelee mielipiteensä sillä, ettei suomalaisilla ole kovinkaan paljon vaikutusvaltaa Euroopan unionin tasolla tehtäviin päätöksiin. He ovat myös sitä mieltä, että suomalaisille tärkeät asiat on parempi käsitellä kansallisella tasolla. Vajaa viidennes kansalaisista on sitä mieltä, että Euroopan unioni heikentää suomalaisten elämänlaatua. Keskimääräisesti EU-kansalaiset uskovat suomalaisia enemmän siihen, että Euroopan unioni vaarantaa heidän työpaikkansa, siihen että jäsenyydellä on kielteinen vaikutus heidän maansa taloudelliseen kasvuun ja siihen, että Euroopan unioni heikentää heidän elämänlaatuaan.

Suhtautuminen Euroopan unionin tulevaisuuteen

Suomalaisista 62 prosenttia suhtautuu optimistisesti Euroopan unionin tulevaisuuteen, kun taas 35 prosenttia suhtautuu siihen pessimistisesti. Kaikkein optimistisimmin Euroopan unionin tulevaisuuteen suhtautuvat opiskelijat, johtavassa asemassa työskentelevät ja oikeiston kannattajat. Pessimistisimmin siihen puolestaan suhtautuvat vähiten koulutetut ja eläkeläiset.

Mielipiteitä Euroopan unionista

Suomalaisista 70 prosenttia on sitä mieltä, että heidän äänellään on merkitystä Suomessa, mutta vain 24 prosenttia uskoo, että sillä on merkitystä Euroopan unionissa. Kansalaisista 70 prosenttia on myös sitä mieltä, että Euroopan unioni tyrkyttää näkemyksiään Suomelle. Heistä 69 prosenttia puolestaan uskoo, että maallamme on merkitystä Euroopan unionissa. Yli puolet kansalaisista on sitä mieltä, että Suomen taloudellinen tilanne on vakaampi, koska Suomi on euroalueen jäsen ja

tuntee olonsa turvallisemmaksi, koska Suomi on Euroopan unionin jäsen.

Suomalaisista 73 prosenttia ei usko, että Euroopan komissio kuuntelee heitä. 68 prosenttia ei usko, että Suomen edut otetaan hyvin huomioon Euroopan unionissa ja 65 prosenttia ei usko, että Euroopan parlamentin jäsenet kuuntelevat heitä Euroopan asioissa. Toisaalta 57 prosenttia heistä ei usko myöskään, että Suomen hallitus kuuntelee heitä Euroopan asioissa.

Euroopan parlamentin ja komission tehtävien tärkeys

Suomalaisista 77 prosenttia oli sitä mieltä, että Euroopan parlamentin tehtävä on tärkeä ja lähestulkoon yhtä moni, 75 prosenttia, uskoo, että Euroopan komissiolla on tärkeä tehtävä. Euroopan parlamentin tehtävää pitävät tärkeänä etenkin opiskelijat, johtavassa asemassa työskentelevät ja pohjoissuomalaiset. Komission tehtävää puolestaan pitävät tärkeänä edellä mainittujen ryhmien ohella poliittisen oikeiston kannattajat.

Luottamus Euroopan parlamenttiin ja komissioon

Kansalaisista 54 prosenttia sanoo luottavansa Euroopan parlamenttiin ja 53 prosenttia Euroopan komissioon.

Suomalaisista Euroopan parlamenttiin luottavat etenkin 25–39-vuotiaat ja opiskelijat, vähiten parlamenttiin luottavat 40–54-vuotiaat. Komissioon puolestaan luottavat 15–24-vuotiaat, opiskelijat ja työttömät. Suurinta epäluottamus komissiota kohtaan on vähiten koulutettujen joukossa.

Syitä miksi kansalaiset luottavat / eivät luota Euroopan parlamenttiin

Suomalaisista 39 prosenttia sanoo luottamuksensa pääasialliseksi syyksi uskon, että Euroopan parlamentin päätökset tehdään demokraattisesti. Heistä 20 prosenttia luottaa myös Euroopan parlamentin jäseniin. Kun kansalaisilta kysyttiin pääasiallisia syitä siihen, miksi he eivät luota Euroopan parlamenttiin, nimesi yli puolet suomalaisista syyksi sen, että Euroopan parlamentti on liian kaukana tavallisista ihmisistä. Neljännes kansalaisista oli sitä mieltä, ettei heillä ole riittävästi tietoa Euroopan parlamentista.

Syitä miksi kansalaiset luottavat / eivät luota Euroopan komissioon

Ne kansalaiset, jotka sanoivat luottavansa komissioon, nimesivät pääasialliseksi syyksi sen, että Euroopan komission päätökset tehdään demokraattisesti. Viidennes suomalaisista sanoi syyksi sen, että kannattaa yleisesti ottaen Euroopan unionia.

Niistä kansalaisista, jotka eivät luota Euroopan komissioon 48 prosenttia on sitä mieltä, että Euroopan komissio on liian kaukana tavallisista kansalaisista. Heistä 30 prosenttia nimeää syyksi sen, ettei heillä ole riittävästi tietoa Euroopan komissiosta.

Kansalaisten tämänhetkinen ostovoima

Suomalaisista runsas kolmannes sanoo ostovoimansa parantuneen verratessaan nykyistä ostovoimaansa siihen, mitä se oli viisi vuotta sitten. Yhtä moni arvioi ostovoimansa heikentyneen. Väliin jäävä kolmannes sanoo sen pysyneen suunnilleen samana.

Ostovoimansa sanovat parantuneen johtavassa asemassa työskentelevät, itsenäiset ammatinharjoittajat, 25–39-vuotiaat ja kolmen hengen talouksissa asuvat. Muita sellaisia ryhmiä, jotka sanovat ostovoimansa parantuneen ovat 40–54-vuotiaat, korkeasti koulutetut, vähintään neljän hengen talouksissa asuvat ja toimihenkilöt. Samaan aikaan kun eteläsuomalaisista 43 prosenttia arvioi ostovoimansa parantuneen, on tätä mieltä vain 18 prosenttia pohjoissuomalaisista.

Mahdolliset maksuvaikeudet

Suomalaisista 19 prosenttia sanoo, että heillä on ainakin ajoittain vaikeuksia maksaa laskunsa kuun lopussa. Heistä 79 prosenttia puolestaan sanoo, ettei heillä ole maksuvaikeuksia.

Nykyajan lasten elämän helppous/vaikeus

Suomalaisista 41 prosenttia on sitä mieltä, että nykyajan lasten elämä on helpompaa kuin mitä heidän oma elämänsä on ollut. Vastaajista 35 prosenttia puolestaan uskoo, että nykyajan lasten elämä on vaikeampaa ja neljännes on sitä mieltä, ettei se ole helpompaa eikä vaikeampaa.

Tämän kysymyksen kohdalla voidaan nähdä selkeä ero suomalaisten mielipiteissä verrattuna kaikkien EU-kansalaisten mielipiteeseen. Kaikista EU-kansalaisista peräti 61 prosenttia uskoo, että nykyajan lasten elämä on vaikeampaa verrattuna heidän omaan elämäänsä ja vain 18 prosenttia uskoo, että se on helpompaa.

Julkisen hallinnon avoimuus Suomessa

Yli puolet suomalaisista on sitä mieltä, että julkishallinto Suomessa on avointa. Näistä 4 prosenttia on sitä mieltä, että hallinto on hyvin avointa. Vastaajista peräti 41 prosenttia on kuitenkin sitä mieltä, ettei julkishallinto ole Suomessa avointa. Kaikista EU-kansalaisista peräti 68 prosenttia on sitä mieltä, ettei julkishallinto heidän maassaan ole avointa.

Suomalaisista 83 prosenttia sanoo, että julkisen hallinnon avoimuus on heille tärkeää ja vain 16 prosenttia on sitä mieltä, ettei se ole tärkeää.

Julkisen hallinnon avoimuus Euroopan unionissa

Vain 31 prosenttia suomalaisista arvioi Euroopan unionin toiminnan avoimeksi, 62 prosenttia puolestaan sanoo, ettei se ole avointa. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista hieman yli puolet pitää Euroopan unionin toimintaa avoimena ja neljännes on puolestaan päinvastaista mieltä.

Suomalaisista kolme neljännestä sanoo toimielinten avoimen toiminnan olevan tärkeää. Vastaajista 20 prosenttia on sitä mieltä, ettei se ole tärkeää.

Kaikista Euroopan unionin kansalaisista 84 prosenttia sanoo, että EU:n toimielinten avoin toiminta on tärkeää ja vain kahdeksan prosenttia on päinvastaista mieltä. Toimielinten avointa toimintaa pitävät tärkeinä etenkin kreikkalaiset, kyproslaiset, ruotsalaiset ja maltalaiset.

1 JOHDANTO

Eurobarometri on tutkinut jo useiden vuosien ajan Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaisten mielipiteitä Euroopan unionista. Eurobarometrin Suomen kansallinen raportti tarkastelee mm. Euroopan unionia suomalaisesta näkökulmasta, Euroopan unionin yleistä kannatusta Suomessa ja suomalaisten suhtautumista Suomen jäsenyyteen Euroopan unionissa sekä muita ajankohtaisia aiheita. Raportissa tarkastellaan myös tiettyjä mielipidemuutoksia kussakin mielipidemittauksessa kysyttävien kysymysten suhteen pidemmällä aikavälillä. Suomalaisten mielipiteitä verrataan myös muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaismielipiteeseen.

1.1 Tutkimuksen toteuttaminen

Keväällä 2008 Eurobarometri-kysely toteutettiin 27 jäsenvaltiossa, neljässä jäsenehdokasmaassa ja Pohjois-Kyproksella maaliskuun 25. ja toukokuun 4. päivän välisenä aikana. Kysely koski asenteita EU:ta kohtaan sekä muita ajankohtaisia, poliittisesti ja yhteiskunnallisesti kiinnostavia aiheita. Kyselyyn osallistui kaiken kaikkiaan 30 170 yli 15-vuotiasta eurooppalaista, joista 26 661 oli EU:n jäsenmaiden kansalaisia. Suomen kansallinen raportti perustuu mielipidetiedusteluun, jossa haastateltiin 1 004 suomalaista ja jotka muodostavat sukupuoli-, ikä-, ammatti- sekä aluejakaumaltaan edustavan otoksen suomalaisista. Mielipidetiedustelu tehtiin Euroopan komission pyynnöstä. Euroopan unionin tasolla mielipidetiedustelun tekoa koordinoi TNS Opinion & Social-konsortio, johon kuuluvat TNS (Taylor Nelson Sofres) ja EOS Gallup Europe. Suomessa haastattelut suoritti TNS Gallup Oy. Haastattelut tehtiin henkilökohtaisesti ihmisten kotona ja kussakin maassa maan omilla kielillä.

Raportin toisessa luvussa tarkastellaan yleistä ilmapiiriä Suomessa; kuinka tyytyväisiä suomalaiset ovat elämäänsä ja mitä he odottavat tulevaisuudelta. Luvussa käsitellään myös sitä, mihin suuntaan maamme ja Euroopan unionin kehitys on kansalaisten mielestä menossa sekä verrataan Suomen tilannetta muiden Euroopan unionin jäsenmaiden tilanteeseen. Luvussa tarkastellaan myös sitä, mitkä ongelmat ovat tällä hetkellä suomalaisten mielestä tärkeimpiä ja ratkaisua vaativia.

Raportin kolmannessa luvussa käsitellään poliittista keskustelua kansalaisten keskuudessa; kuinka paljon kansalaisten puhuvat politiikasta ja pyrkivätkö he taivuttelemaan keskustelukumppaneitaan omalle kannalleen.

Neljännessä luvussa tarkastellaan Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa. Kuinka suuri osa väestöstä uskoo jäsenyyden olleen hyvä tai huono asia? Entä uskovatko kansalaiset Suomen hyötynneen jäsenyydestään? Mitkä ovat pääasiallisia syitä siihen, että kansalaiset uskovat Suomen hyötynneen / eivät usko Suomen hyötynneen jäsenyydestään Euroopan unionissa? Luvun lopussa käsitellään suomalaisten suhtautumista Euroopan unionin tulevaisuuteen.

Raportin viides luku käsittelee suomalaisten mielipiteitä Euroopan parlamentista ja komissiosta. Luottavatko suomalaiset näihin toimielimiin ja mitkä ovat syitä luottamukseen tai

epäluottamukseen?

Kuudennessa luvussa tarkastellaan suomalaisten tämänhetkistä taloudellista tilannetta. Miten kansalaiset kokevat ostovoimansa kehittyneen? Onko heillä maksuvaikeuksia? Uskovatko suomalaiset, että nykyajan lasten elämä on helpompaa vai vaikeampaa kuin heidän oman sukupolvensa lasten elämä?

Seitsemännessä luvussa käsitellään kansalaisten mielipiteitä julkisen hallinnon avoimuudesta Suomessa ja Euroopan unionissa sekä sitä, miten tärkeänä kansalaiset tämän avoimuuden kokevat.

Haastattelujen tulosten esittämisen apuna on käytetty kaavioita ja taulukoita. Nämä esittävät aina suomalaisten mielipidettä, jollei muuta mainita. Eräissä taulukoissa verrataan suomalaisten mielipiteitä kansalaismielipiteeseen muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Kyseinen vertailuluku on ilmaistu lyhenteellä **EU27** ja se tarkoittaa kaikkien Euroopan unionin 27 jäsenvaltion mielipiteiden laskennallista keskiarvoa. Kysymykset, joiden kysymyksen asettelu viittaa suoranaisesti Suomeen (esimerkiksi kysymys ”Onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne..?”), on kussakin jäsenvaltiossa esitetty kyseistä maata koskevana.

2 YLEINEN ILMAPIIRI SUOMESSA

Tässä luvussa tarkastellaan suomalaisten tyytyväisyyttä omaan elämäänsä tällä hetkellä. Luvussa käsitellään sitä, mihin suuntaan suomalaiset uskovat asioiden olevan menossa Suomessa ja Euroopan unionissa ylipäätään sekä suomalaisten mielipiteitä Suomen tämänhetkisestä tilanteesta verrattuna Euroopan unionin tilanteeseen yleensä. Luvussa tarkastellaan myös sitä, mitkä kansalaisten mielestä ovat tärkeimmät ratkaisua vaativat ongelmat tällä hetkellä Suomessa. Suomalaisten mielipiteitä verrataan muiden jäsenmaiden kansalaisten mielipiteisiin.

2.1 Tyytyväisyys omaan elämään

Eurobarometri-mielipidemittauksen vakiokysymyksiin on pitkään kuulunut kysymys kansalaisten tyytyväisyydestä omaan elämäänsä. Suomalaiset ovat perinteisesti olleet elämäänsä kovin tyytyväisiä ja niin on tälläkin kertaa. Kansalaisista 94 prosenttia sanoo olevansa erittäin tai melko tyytyväisiä elämäänsä (-1 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa).

- Suomalaisista 94 % on erittäin tai melko tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä -

Luku on pysynyt lähestulkoon muuttumattomana jo useamman Eurobarometri-mielipidemittauksen ajan. Kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisista 77 % (-3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) on erittäin tai melko tyytyväisiä elämäänsä. Kaikista EU-kansalaisista peräti 22 prosenttia sanoo, ettei ole tyytyväinen elämäänsä. Voidaan siis todeta, että suomalaiset ovat yhä edelleen selvästi keskimääräistä EU-kansalaista tyytyväisempiä elämäänsä.

Tyytyväisimpiä elämäänsä ovat edelleen toimihenkilöt (100 %). Myös vähintään neljän hengen talouksissa asuvista ja opiskelijoista 99 prosenttia on tyytyväisiä elämäänsä. Tyytymättömmimpiä elämäänsä ovat vähiten koulutetut eli alle 15-vuotiaina koulunsa lopettaneet. Tästä ryhmästä 14 prosenttia on tyytymättömiä elämäänsä. Myös yksin elävistä suomalaisista 14 prosenttia on tyytymättömiä elämäänsä. Työttömistä 13 prosenttia on tyytymättömiä elämäänsä.

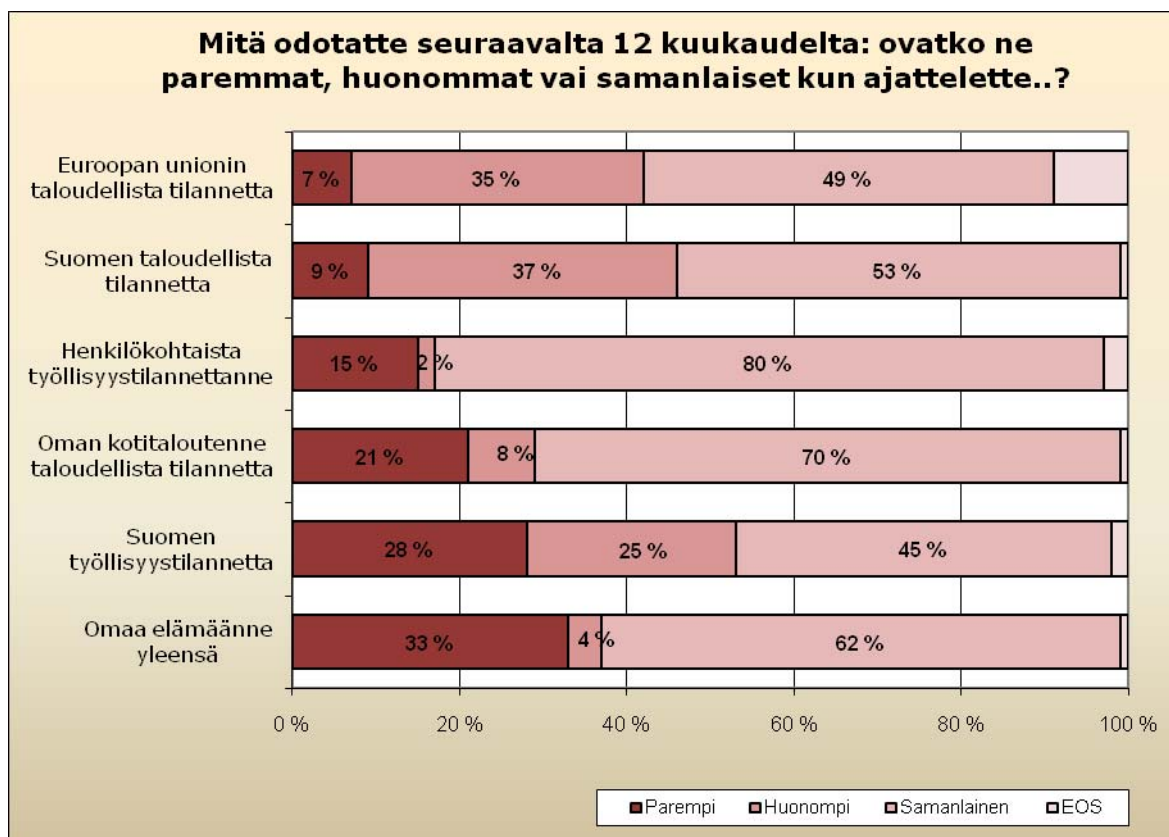
Verrattaessa suomalaisten vastauksia muiden EU-maiden kansalaisten vastauksiin voidaan todeta, että Euroopan unionissa suomalaisiakin tyytyväisempiä elämäänsä olevat löytyvät tällä hetkellä Tanskasta ja Alankomaista (molemmat 96 %) sekä Ruotsista ja Luxemburgista (molemmat 95 %). Tällä hetkellä elämäänsä tyytymättömmimpiä EU-kansalaisia ovat bulgarialaiset (59 %). Myös unkarilaisista yli puolet (52 %) sanoo olevansa tyytymättömiä elämäänsä. Vanhoista jäsenmaista tyytymättömmimmät kansalaiset löytyvät edelleen Portugalista (48 % tyytymättömiä).

2.2 Tulevaisuudenodotukset

Suomalaisia pyydettiin arvioimaan, miten he uskovat elämänsä kehittyvän seuraavien 12 kuukauden aikana. Alla olevasta kaaviosta voidaan havaita, että 62 prosenttia (-4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) suomalaisista uskoo oman elämänsä pysyvän muuttumattomana, kun taas 33 prosenttia (+4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) uskoo sen paranevan. Oman taloudellisen tilanteensa puolestaan uskoo pysyvän muuttumattomana 70 prosenttia (-1 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) kansalaisista. Tilanteensa paranemiseen uskoo 21 prosenttia (-2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa ja -6 prosenttiyksikköä vuodessa) kun taas kahdeksan prosenttia uskoo taloudellisen tilanteensa huononevan tulevan vuoden aikana. Kansalaisista 95 prosenttia (+1

prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) uskoo henkilökohtaisen työllisyystilanteensa paranevan tai pysyvän ennallaan.

Suomalaisista 62 prosenttia uskoo Suomen taloudellisen tilanteen paranevan tai pysyvän samanlaisena (-16 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Kun puoli vuotta sitten tehdyssä Eurobarometri-mielipidemittauksessa vain kaksi prosenttia vastaajista uskoi Suomen taloudellisen tilanteen olevan huonomman seuraavien 12 kuukauden aikana, on tätä mieltä tällä hetkellä peräti 37 prosenttia vastaajista. Kansalaisista 56 prosenttia uskoo Euroopan unionin taloudellisen tilanteen pysyvän samanlaisena tai paranevan (-18 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja 35 prosenttia uskoo sen huononevan (+17 prosenttia puolessa vuodessa). Vaikuttaa siis siltä, että vaikkakin kansalaisten luottamus omaan henkilökohtaiseen tilanteeseensa lähitulevaisuudessa on vakaa, on heidän luottamuksensa sekä Suomen että Euroopan unionin taloudellisen tilanteen kehittymiseen heikentynyt.

Työttömistä peräti 63 prosenttia uskoo oman elämänsä yleensä paranevan seuraavien 12 kuukauden aikana. Tätä mieltä on myös 50 prosenttia toimihenkilöistä, 47 prosenttia itsenäisistä ammatinharjoittajista ja 46 prosenttia 15–39-vuotiaista. Itäsuomalaiset suhtautuvat tulevaisuuteensa muita positiivisemmin, kuten tekevät myös oikeiston kannattajat. Henkilökohtaisen

työllisyystilanteensa paranemiseen uskovat etenkin työttömät (47 %), 15–24-vuotiaat nuoret (34 %) ja opiskelijat (30 %). Oman kotitaloutensa taloudellisen tilanteen paranemiseen uskovat muita enemmän 25–39-vuotiaat ja työttömät. Voidaan siis todeta, että työttömät suhtautuvat varsin positiivisesti lähitulevaisuuteensa.

Suomen taloudellisen tilanteen paranemiseen uskovat etenkin työttömät. Kielteisimmin Suomen taloudellisen tilanteen kehittymiseen suhtautuvat vasemmiston kannattajat, 55 vuotta täyttäneet, vähiten koulutetut ja eläkeläiset. Johtavassa asemassa työskentelevät, 40–54-vuotiaat ja itsenäiset ammatinharjoittajat puolestaan suhtautuvat kielteisimmin Euroopan unionin taloudellisen tilanteen kehittymiseen.

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 32 prosenttia (+2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) uskoo elämänsä paranevan ja 62 prosenttia arvioi sen pysyvän muuttumattomana seuraavien 12 kuukauden aikana. Oman maansa taloudellisen tilanteen paranemiseen uskoo 16 prosenttia (-8 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) EU-kansalaisista, kun taas 46 prosenttia uskoo sen huononevan (+20 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Oman kotitalouden taloudellisen tilanteen kehittymiseen luotetaan hieman enemmän; 22 prosenttia (-3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) uskoo taloudellisen tilanteensa paranevan ja 25 prosenttia (+6 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) huononevan. Maansa työllisyystilanteen paranemiseen tulevan vuoden aikana uskoo 21 prosenttia (-5 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) kaikista kansalaisista, kun 39 prosenttia (+14 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) puolestaan uskoo sen huononemiseen. Oman henkilökohtaisen työllisyystilanteensa paranemiseen uskoo 20 prosenttia ja huononemiseen 10 prosenttia. Euroopan unionin taloudellisen tilanteen paranemiseen kaikkien jäsenmaiden kansalaiset uskovat keskimäärin suomalaisia enemmän; 18 prosenttia arvioi Euroopan unionin taloudellisen tilanteen paranevan seuraavien 12 kuukauden aikana. Vastaajista 26 prosenttia uskoo sen huononevan.

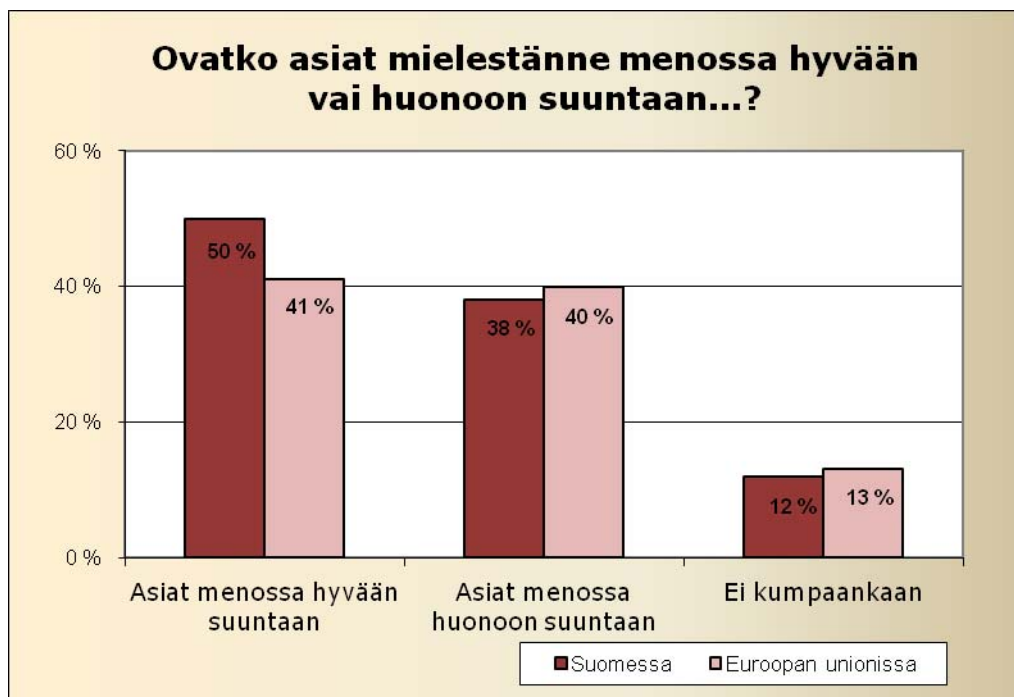
Yhteenvetona yllä olevasta voidaan todeta, että Euroopan unionin kansalaisten luottamus lähitulevaisuuteen on selkeästi heikentynyt sitten edellisen Eurobarometri-mittauksen, joka tehtiin loppuvuodesta 2007.

2.3 Kansalaisten arvioita asioiden kehityssuunnasta Suomessa ja EU:ssa

Kansalaisia pyydettiin myös arvioimaan, ovatko asiat Suomessa ja Euroopan unionissa heidän mielestään menossa hyvään vai huonoon suuntaan. Suomalaisista puolet (50 %, -1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa) uskoo, että asiat Suomessa ovat menossa hyvään suuntaan, kun taas 38 prosenttia kansalaisista (+5 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa) uskoo asioiden olevan menossa huonoon suuntaan. Suomalaisista 41 prosenttia (+1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa) uskoo, että

asiat ovat menossa Euroopan unionissa hyvään suuntaan ja lähes yhtä moni (40 %, +3 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa) uskoo asioiden olevan menossa huonoon suuntaan.

- *Suomalaisista 50 % uskoo, että asiat Suomessa ovat menossa hyvään suuntaan -*

Siihen, että asiat Suomessa ovat tällä hetkellä menossa hyvään suuntaan, uskovat etenkin opiskelijat, oikeiston kannattajat, 15–24-vuotiaat, johtavassa asemassa työskentelevät ja toimihenkilöt. Päinvastaista mieltä puolestaan ovat vasemmiston kannattajat, vähiten koulutetut, kotityötä tekevät ja kolmen hengen talouksissa asuvat. Miehet suhtautuvat Suomen talouden kehityksen suuntaan selkeästi naisia positiivisemmin (57 % suhtautuu positiivisesti, naisista 42 %). Siihen, että Euroopan unionin kehitys on menossa hyvään suuntaan uskovat etenkin 15–24-vuotiaat ja opiskelijat. Päinvastaista mieltä on puolestaan 58 prosenttia kotityötä tekevistä.

Kaikista EU-kansalaisista 42 prosenttia (+2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) uskoo, että asiat ovat Euroopan unionissa yleisesti ottaen menossa hyvään suuntaan. Vastaavasti 25 prosenttia uskoo niiden olevan menossa huonoon suuntaan (myös +2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Luottamus omaan maahan ei ole aivan yhtä vakaata, sillä vain joka kolmas EU-kansalainen (32 %)

uskoo asioiden olevan menossa hyvään suuntaan omassa maassaan ja peräti 45 prosenttia (+4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) uskoo niiden olevan menossa huonoon suuntaan.

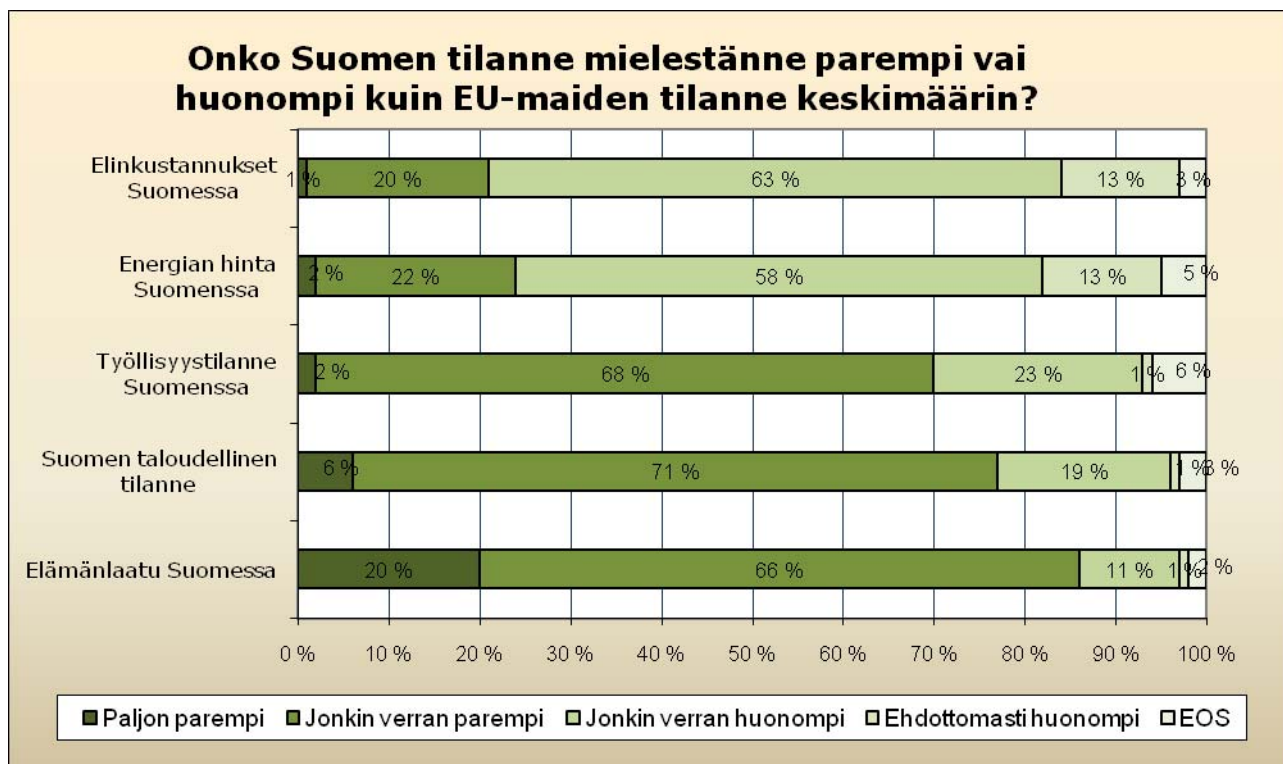
Luottamus siihen, että asiat Euroopan unionissa ovat menossa hyvään suuntaan, on suurinta Puolassa (63 %), Romaniassa (61 %) ja Virossa (60 %). Ranskalaisista ja itävaltalaisista 38 prosenttia sekä briteistä 35 prosenttia uskoo asioiden olevan menossa huonoon suuntaan Euroopan unionissa.

Oman maansa kehityksen suuntaan luottavat etenkin maltalaiset (56 % uskoo maansa asioiden olevan menossa hyvään suuntaan) ja puolalaiset (55 %). Epäluuloisimmin siihen puolestaan suhtautuvat britit, joista peräti 63 prosenttia uskoo asioiden olevan menossa huonoon suuntaan maassaan. Tätä mieltä on myös 61 prosenttia italialaisista ja ranskalaisista.

2.4 Suomen tilanne verrattuna muiden EU-maiden tilanteeseen

Kansalaisia pyydettiin vertaamaan Suomen ja EU-maiden tilannetta keskimäärin tiettyjen asioiden kohdalla ja arvioimaan, onko Suomen tilanne parempi vai huonompi. Seuraavasta kaaviosta voidaan havaita, että kansalaiset pitävät elämänlaatua Suomessa, Suomen taloudellista tilannetta ja työllisyystilannetta parempina kuin muiden EU-maiden tilannetta keskimäärin. Sen sijaan energian hinnan ja elinkustannusten uskotaan olevan Suomessa korkeampia kuin muissa unionin jäsenmaissa.

- 86 % suomalaisista uskoo, että elämänlaatu Suomessa on parempi kuin EU-maissa keskimäärin -

Suomen taloudellisen tilanteen muita jäsenmaita paremmaksi arvioivat johtavassa asemassa työskentelevät (88 %). Kotityötä tekevät taas arvelevat Suomen taloudellisen tilanteen olevan muihin jäsenmaihiin verrattuna huonompi. Työllisyystilanteen arvelevat olevan huonomman Suomessa kuin muualla Euroopan unionissa etenkin työttömät (50 %) ja kotityötä tekevät (44 %). Pohjoissuomalaiset uskovat, että elinkustannukset ovat Suomessa alhaisemmat kuin muissa jäsenmaissa. Sen sijaan johtavassa asemassa työskentelevät (88 %), kotityötä tekevät (85 %) ja 25–54-vuotiaat uskovat elinkustannusten Suomessa olevan korkeammat kuin muualla Euroopan unionissa keskimäärin. Itsenäiset ammatinharjoittajat ja pohjoissuomalaiset uskovat muita enemmän, että energian hinta on Suomessa alhaisempi kuin muualla Euroopan unionissa. Kotityötä tekevät puolestaan uskovat, että energian hinta Suomessa on korkeampi kuin muualla.

Etenkin toimihenkilöt, 15–24-vuotiaat, opiskelijat ja pohjoissuomalaiset uskovat, että elämänlaatu Suomessa on parempi kuin muualla Euroopan unionissa. Kotityötä tekevästä 29 prosenttia on päinvastaista mieltä ja uskoo, että elämänlaatu Suomessa on huonompi.

Verrattaessa suomalaisten vastauksia kaikkien jäsenmaiden keskimääräiseen kansalaismielipiteeseen voidaan havaita, että EU-kansalaisten enemmistö uskoo asioiden olevan paremmin muissa jäsenmaissa kuin kotimaassaan. Heistä vain 35 prosenttia uskoo taloudellisen tilanteen omassa maassaan olevan parempi kuin muissa jäsenmaissa keskimäärin ja 34 prosenttia puolestaan

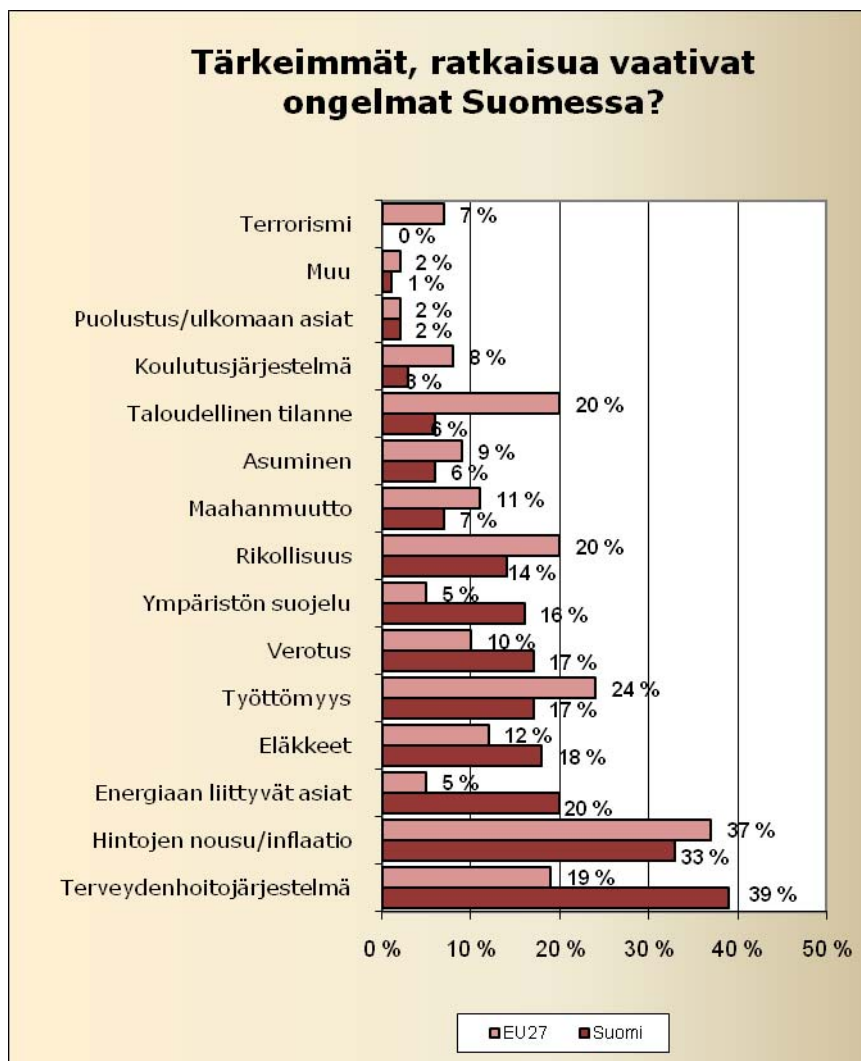
uskoo oman maansa työllisyystilanteen olevan parempi. Elinkustannuksia ja energian hintaa koskevat kaikkien EU-kansalaisten vastaukset eivät eroa paljoakaan suomalaisten vastauksista.

Elämänlaadun kohdalla mielipiteet jakautuvat kahtia; 46 prosenttia kaikista kansalaisista uskoo elämänlaadun olevan paremman omassa maassaan, kun taas 48 prosenttia uskoo sen olevan paremman muualla. Luxemburgilaiset ja tanskalaiset uskovat yhtä vakaasti kuin suomalaiset maansa hyvään elämänlaatuun (kaikki 86 %). Myös alankomaalaisista 83 prosenttia ja itävaltalaisista 80 prosenttia on tätä mieltä, kuten myös yli 70 prosenttia ruotsalaisista, kyproslaisista ja irlantilaisista. Peräti 94 prosenttia unkarilaisista ja 92 prosenttia bulgarialaisista puolestaan uskoo elämänlaadun olevan huono omassa maassaan. Tätä mieltä on myös yli 80 prosenttia latvialaisista, liettualaisista, puolalaisista, romanialaisista ja portugalilaisista.

2.5 Keskeiset ongelmat, joihin tulisi hakea ratkaisua

Suomalaisille lueteltiin tälläkin kertaa erilaisia yhteiskunnallisia ongelmia ja heitä pyydettiin nimeämään näistä kaksi tärkeintä, jotka heidän mielestään tulisi ratkaista ensisijaisesti. Kaikkein eniten kansalaisia huolettivat terveydenhuoltojärjestelmä (39 %, -10 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), hintojen nousu ja inflaatio (33 %, +11 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa ja +21 prosenttiyksikköä vuodessa) sekä energiaan liittyvät asiat (+2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Jos järjestystä verrataan edelliseen Eurobarometri-mielipidemittaukseen, voidaan todeta, että energiaan liittyvät asiat ovat ohittaneet tärkeydessä työttömyyden, jonka kansalaiset vielä puoli vuotta sitten asettivat kolmannelle sijalle. Jatkuvasti kallistuvat polttoaine ja sähkö huolestuttavat kansalaisia yhä enemmän. Myös eläkkeet ovat kohonneet tärkeydessä työttömyyden yläpuolelle.

- 39 % suomalaisista nimeää terveydenhuollon tärkeimmäksi ratkaistavaksi ongelmaksi Suomessa -

Terveydenhuollon tila huolestuttaa eniten toimihenkilöitä, vasemmiston kannattajia ja naisia. Hintojen nousuun ja inflaatioon liittyvät asiat huolestuttavat etenkin vähiten koulutettuja ja toimihenkilöitä. Energia-asiat huolestuttavat työttömiä ja eläkkeet luonnollisesti eläkeläisiä, vähiten koulutettuja ja 55 vuotta täyttäneitä. Työttömyyden hoitamisen kokevat kiireellisiksi etenkin kotityötä tekevät, 15–24-vuotiaat ja opiskelijat.

- 37 % kaikista EU-kansalaisista pitää hintojen nousua ja inflaatiota tärkeimpänä ratkaistavana ongelmana -

Tarkasteltaessa kaikkien jäsenmaiden kansalaismielipidettä voidaan todeta, että unionin kansalaiset pitävät hintojen nousua ja inflaatiota suurimpana ongelmana (+11 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Aiemmin tärkeimmällä sijalla ollut työttömyys on pudonnut toiselle sijalle (-3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Seuraavaksi tärkeimmiksi kaikkien jäsenmaiden kansalaiset

ovat nimenneet rikollisuuden (-4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja taloudellisen tilanteen (+3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Kansalaisten huoli hintojen noususta ja inflaatiosta nousi esille ensimmäistä kertaa puolen vuoden takaisessa Eurobarometri-mielipidemittauksessa.

Työttömyys huolestuttaa kansalaisia edelleen kaikkein eniten Portugalissa, jossa 49 prosenttia nimeää työttömyyden tärkeimmäksi ratkaistavaksi ongelmaksi. Työttömyys huolestuttaa myös Unkarissa (41 %) ja Kreikassa (41 %). Rikollisuus huolestuttaa kansalaisia eniten Irlannissa (51 %), taloudellisen tilanne Kreikassa (40 %), hintojen nousu ja inflaatio Latviassa ja Sloveniassa (molemmat 71 %). Terveystieteisiin liittyvät kysymykset huolestuttavat kansalaisia Suomen ohella myös Irlannissa (53 %) ja Puolassa (49 %).

Maahanmuutto huolestuttaa eniten brittejä (35 %), koulutus alankomaalaisia ja luxemburgilaisia sekä ympäristöasiat ruotsalaisia (24 %).

3 SUHTAUTUMINEN POLITIIKKAAN

Suomalaisilta kysyttiin, onko heillä tapana ystäviään tavatessaan keskustella poliittisista asioista usein, satunnaisesti vai ei koskaan. Vain 11 prosenttia kansalaisista sanoo keskustelelevansa politiikasta usein ystäviensä kanssa. Satunnaisesti keskustelee 62 prosenttia ja 27 prosenttia ei keskustele koskaan politiikasta ystäviensä kanssa. Tätä kysymystä on viimeksi käsitelty Eurobarometri 64 -mielipidemittausraportissa ja voidaankin todeta, ettei poliittinen keskustelu kansalaisten keskuudessa ole juurikaan lisääntynyt kahdessa ja puolessa vuodessa.

3.1 Poliittinen kansalaiskeskustelu

- 11 % suomalaisista keskustelee politiikasta usein ystäviensä kanssa ja 62 % satunnaisesti -

48 prosenttia 15–24-vuotiaista, 47 prosenttia kotityötä tekevästä ja 39 prosenttia opiskelijoista sanoo, etteivät he keskustele politiikasta koskaan ystäviensä kanssa. Miehet keskustelevät politiikasta enemmän kuin naiset. Poliittisista ryhmittymistä keskustan kannattajat keskustelevat politiikasta muiden poliittisten ryhmittymien kannattajia enemmän.

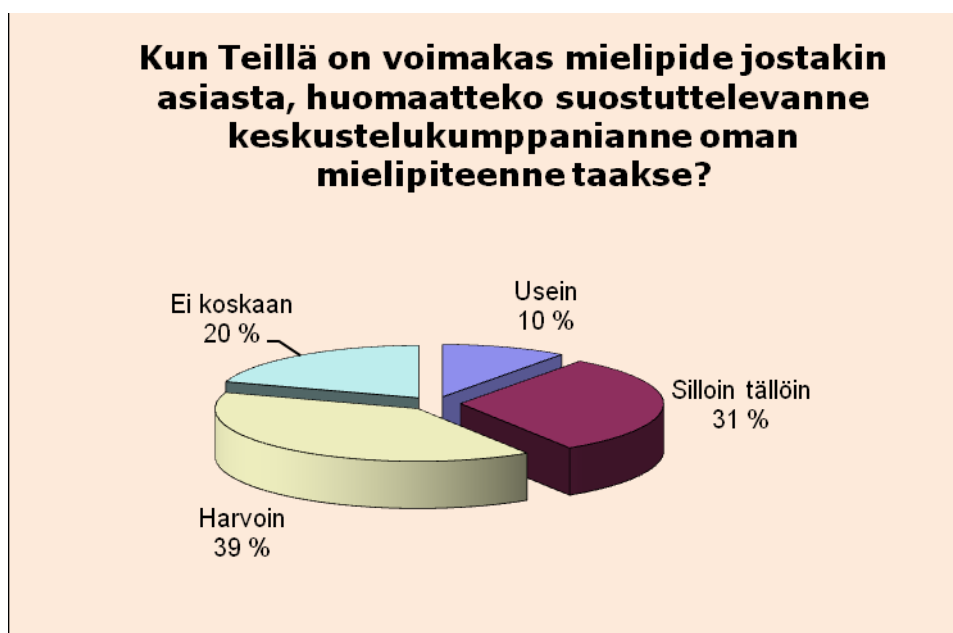
Verrattaessa suomalaisten vastauksia muiden Euroopan unionin jäsenmaiden tulokseen voidaan havaita, että kaikkein innokkaimpia politiikasta keskustelemaan ovat kreikkalaiset, joista 23 %

sanoo keskustelewansa ystäviensä kanssa usein politiikasta. Myös 22 % saksalaisista ja tanskalaisista keskustelee mielellään politiikasta.

Kaikkein vähiten politiikasta ystäviensä kanssa keskustelewat espanjalaiset, joista 42 % sanoo, ettei koskaan keskustele politiikasta ystäviensä kanssa. Muita vähän politiikasta keskustelewia EU-kansalaisia ovat portugalilaiset (38 %) ja britit (37 %).

Kansalaisilta kysyttiin myös, huomaavatko he suostuttelevansa keskustelukumppaniaan oman mielipiteensä taakse, jos heillä itsellään on voimakas mielipide puheena olevasta asiasta. Vastaajista 10 prosenttia sanoo suostuttelevansa keskustelukumppaniaan usein ja 31 prosenttia silloin tällöin. 39 prosenttia suostuttelee harvoin ja 20 prosenttia ei koskaan.

Kaikkein eniten keskustelukumppaniaan pyrkivät suostuttelemaan työttömät (21 %) ja opiskelijat (17 %). Eläkeläisistä ja vähiten koulutetuista 32 prosenttia sekä kotityötä tekevistä 31 prosenttia sanoo, etteivät he koskaan pyri suostuttelemaan muita oman mielipiteensä taakse.

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 11 prosenttia huomaa suostuttelevansa keskustelukumppaniaan oman mielipiteensä taakse usein, 38 prosenttia silloin tällöin, 29 prosenttia harvoin ja 21 prosenttia ei koskaan. Innokkaimpia suostuttelijoita ovat liettualaiset (23 % suostuttelee usein), tanskalaiset ja ruotsalaiset (molemmat 20 %). Sen sijaan 30 prosenttia ranskalaisista, italialaisista ja slovenialaisista sanoo, etteivät he koskaan yritä suostutella muita omien mielipiteidensä taakse.

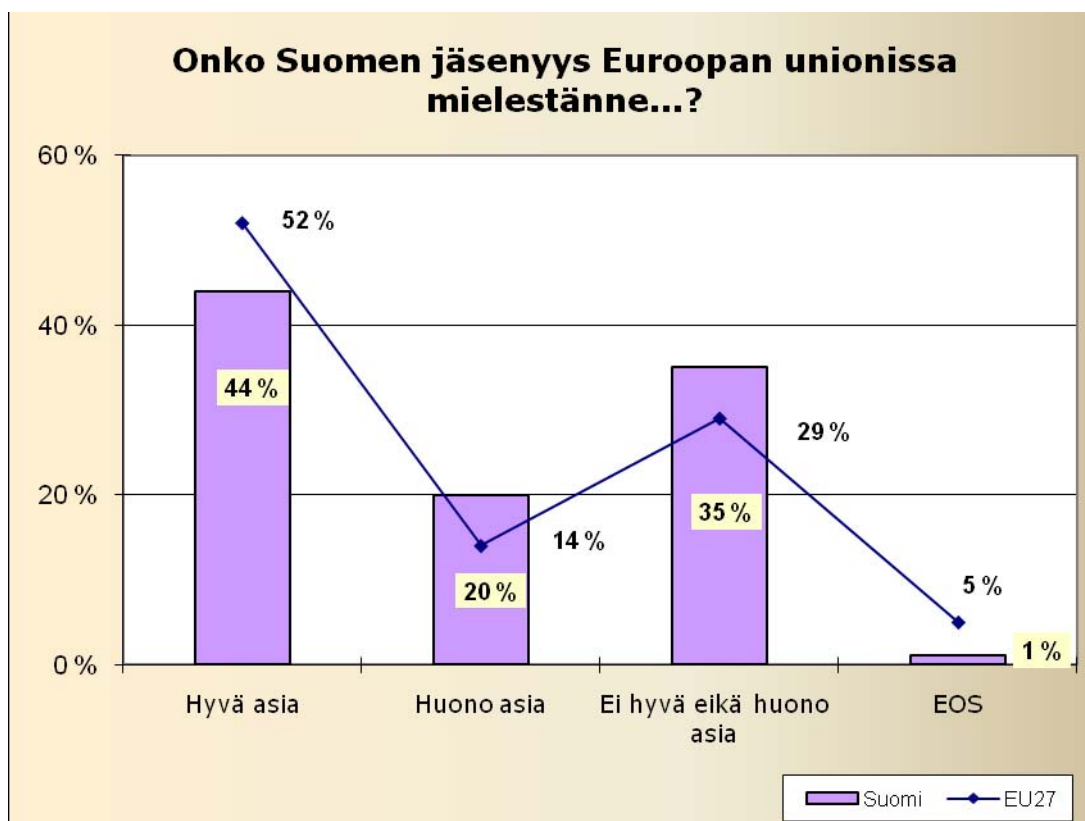
4 SUOMEN JÄSENYYS EUROOPAN UNIONISSA

Tässä luvussa käsitellään Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa. Luvussa tarkastellaan sitä, onko Suomen EU-jäsenyys kansalaisten mielestään hyvä vai huono asia ja sitä, uskovatko suomalaiset Suomen hyötynneen jäsenyydestään. Tutkimme myös, mitkä ovat kansalaisten mielestä pääasiallisia syitä siihen, että Suomi on hyötynyt tai ei ole hyötynyt jäsenyydestään. Lopuksi käsitellään kansalaisten suhtautumista Euroopan unionin tulevaisuuteen.

4.1 Suomen EU-jäsenyyden kannatus

- 44 % suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana -

Seuraavasta kaaviosta voidaan havaita, että 44 prosenttia suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana (-1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa), 20 prosenttia taas huonona (-1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa). Suomalaisista 35 prosenttia on sitä mieltä, ettei Suomen jäsenyys Euroopan unionissa ole hyvä, eikä huono asia (+2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa).

- jäsenyyttä pitävät hyvänä asiana johtavassa asemassa työskentelevät, opiskelijat ja kaupunkilaiset -

Tarkasteltaessa mielipiteitä eri ryhmien välillä voidaan todeta, että 65 prosenttia johtavassa asemassa työskentelevistä (+2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja kaupungeissa asuvista kansalaisista (+5 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana. Tätä mieltä on myös 60 prosenttia opiskelijoista (ei muutosta). Miehet (53 %) pitävät jäsenyyttä edelleen huomattavasti myönteisempänä kuin naiset (34 %). Oikeiston kannattajista 57 prosenttia (+1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa) pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana. Keskustan kannattajista tätä mieltä on 37 prosenttia ja vasemmiston kannattajista 46 prosenttia. Muita Suomen jäsenyyttä hyvänä asiana pitäviä ryhmiä ovat 15–24-vuotiaat ja eteläsuomalaiset. Vähiten koulutetut ja kotityötä tekevät pitävät jäsenyyttä huonona asiana useammin kuin muut ryhmät.

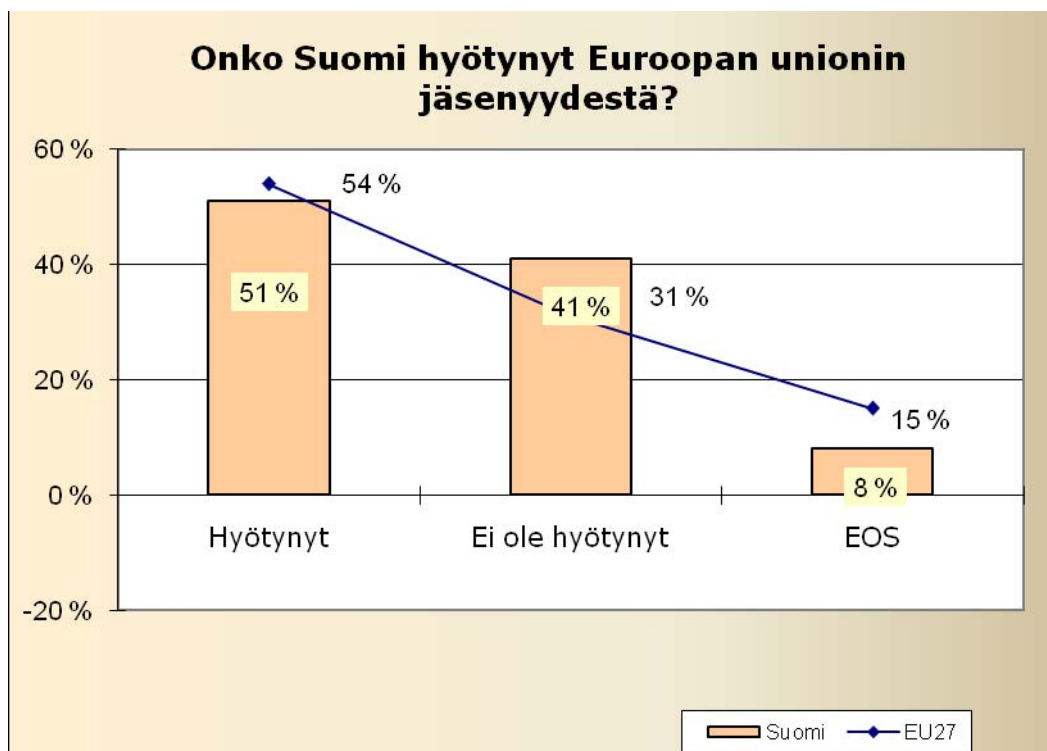
Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista maansa jäsenyyttä Euroopan unionissa pitää hyvänä asiana 52 prosenttia (-6 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), huonona asiana 14 prosenttia (+1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa) ja ”ei hyvänä eikä huonona” asiana 29 prosenttia (+4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa).

Jos vielä tarkastellaan kaikkien jäsenmaiden lukuja, voidaan todeta, että maansa jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana pitävien kansalaisten osuus on suurin Alankomaissa (75 %), Luxemburgissa ja Irlannissa (73 %). Jäsenyyden suosio on pienintä Iso-Britanniassa (32 % pitää jäsenyyttä huonona asiana), Itävallassa (26 %), Ruotsissa (22 %) ja Unkarissa (21 %).

4.2 Suomen EU-jäsenyyden hyödyt

Kansalaisilta kysyttiin myös, ovatko he sitä mieltä, että Suomi on hyötynyt jäsenyydestään Euroopan unionissa. Suomalaisista 51 prosenttia oli tätä mieltä (ei muutosta). Kansalaisia, jotka eivät usko Suomen hyötynneen jäsenyydestään, on tällä hetkellä 41 prosenttia koko väestöstä (-2 prosenttiyksikköä).

- 51 % suomalaisista on sitä mieltä, että Suomi on hyötynyt jäsenyydestään -

- Suomen uskovat hyötyneen EU-jäsenyydestään etenkin johtavassa asemassa työskentelevät ja opiskelijat -

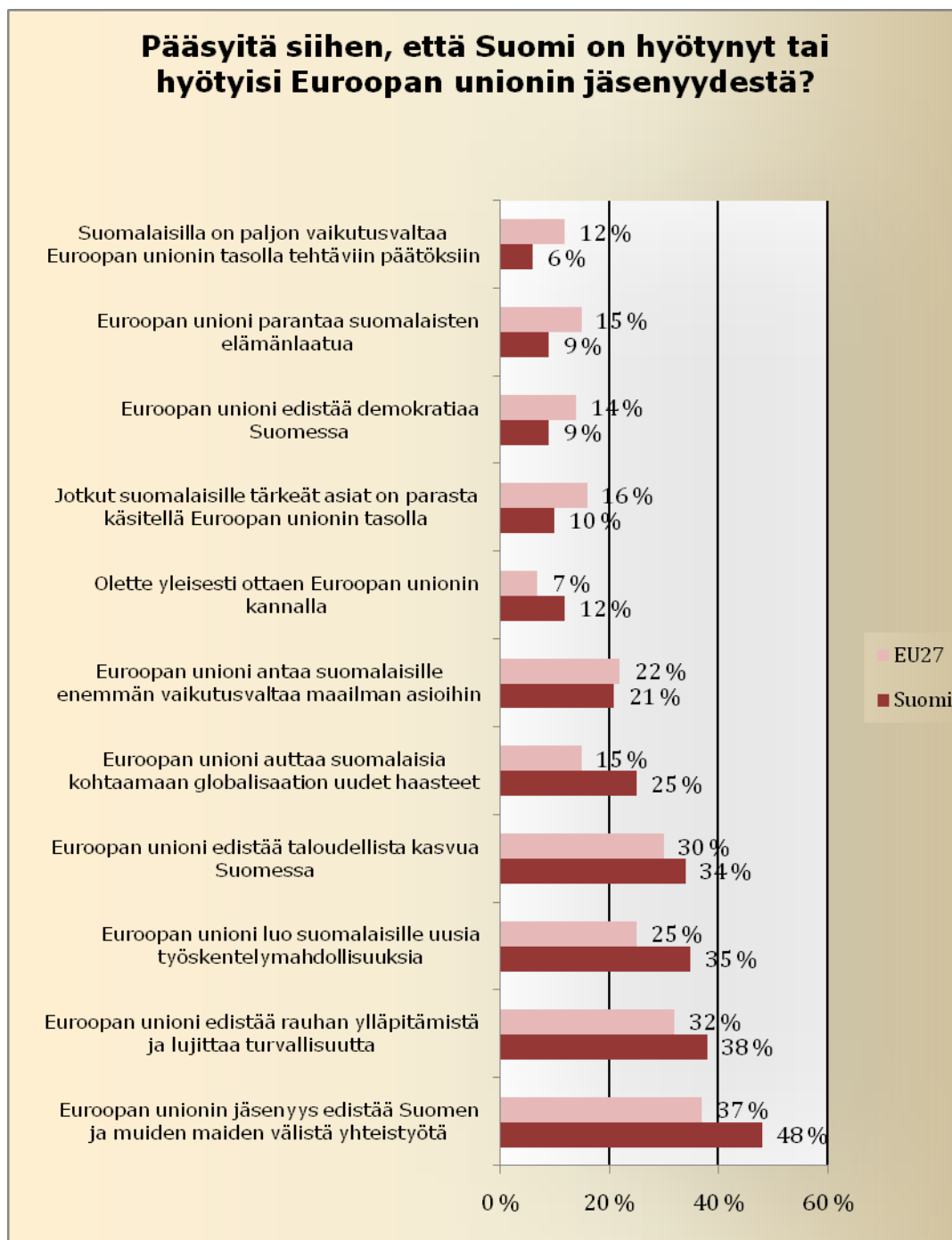
Jos tarkastellaan suomalaisia ryhmittäin, voidaan todeta, että eniten Suomen uskovat hyötyneen EU-jäsenyydestään johtavassa asemassa työskentelevät (74 %, +6 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), opiskelijat (73 %, +5 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), 15–24 -vuotiaat (67 %, +1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa) ja kaupungeissa asuvat (68 %, +4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Muita ryhmiä, jotka uskovat Suomen hyötyneen jäsenyydestään ovat korkeasti koulutetut, toimihenkilöt ja oikeiston kannattajat. Vähiten Suomen uskovat hyötyneen jäsenyydestään vähiten koulutetut (58 % ei usko Suomen hyötyneen jäsenyydestään), ruumiillista tai kotityötä tekevät (molemmat 55 %) sekä työttömät (51 %).

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 54 prosenttia (-4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) uskoo maansa hyötyneen jäsenyydestään Euroopan unionissa ja 31 prosenttia (+2 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa) puolestaan ei usko maansa hyötyneen jäsenyydestä. Eniten jäsenyydestä uskovat hyötyneensä irlantilaiset (82 %), puolalaiset ja tanskalaiset (77 %), slovakialaiset ja virolaiset (76 %). Myös liettualaisista, alankomaalaisista, slovenialaisista, kreikkalaisista ja belgialaisista yli 70 prosenttia uskoo maansa hyötyneen jäsenyydestä Euroopan unionissa.

Tarkasteltaessa sitä, missä maissa on eniten sellaisia kansalaisia, jotka eivät usko maansa hyötynen Euroopan unionin jäsenyydestä, nousevat esiin seuraavat maat: Unkari (52 %), Iso-Britannia (50 %) ja Itävalta (47 %).

4.2.1 Pääasiallisia syitä siihen, että Suomi on hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä

Niille kansalaisille, jotka vastasivat Suomen hyötynen jäsenyydestään, lueteltiin mahdollisia hyötymissyitä ja pyydettiin nimeämään niistä korkeintaan kolme todennäköisintä. Kansalaisten mielestä kaikkein todennäköisin syy siihen, että Suomi on hyötynyt jäsenyydestään on se, että Euroopan unionin jäsenyys edistää Suomen ja muiden maiden välistä yhteistyötä. Tämän ohella kansalaiset uskovat, että Euroopan unioni edistää rauhan ylläpitämistä ja lujittaa turvallisuutta, että se luo suomalaisille uusia työskentelymahdollisuuksia ja että se edistää taloudellista kasvua Suomessa.

Eri ryhmien välisessä vertailussa ei ole havaittavissa mitään merkittäviä eroja.

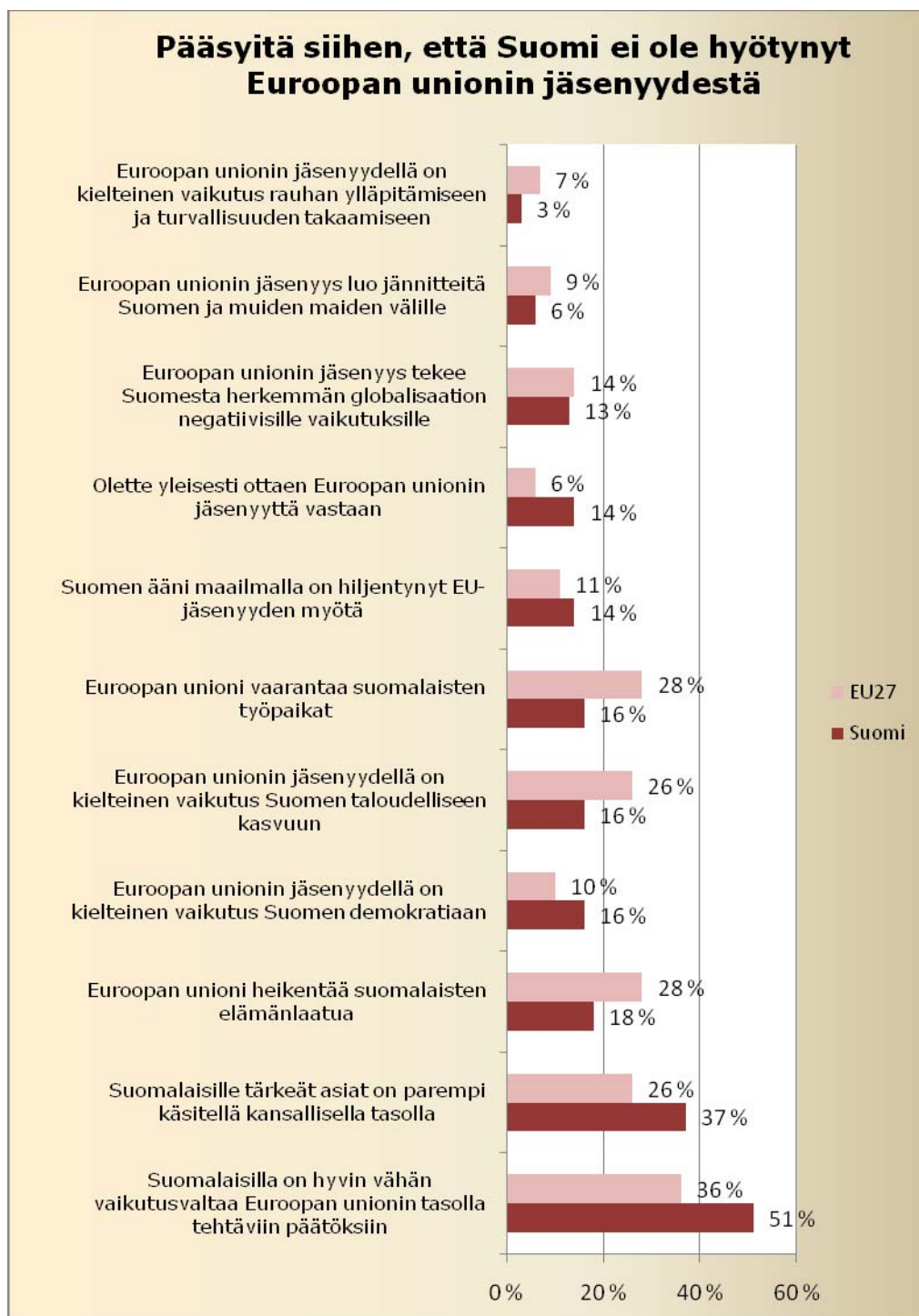
Kuten yllä olevasta kaaviosta voidaan todeta, ei myöskään suomalaisten ja muiden EU-kansalaisten mielipiteissä ole havaittavissa suuria eroja. Kun kansalaismielipiteitä tarkastellaan maittain, voidaan mielipiteissä kuitenkin havaita joitain eroavaisuuksia. Alankomaalaiset, tanskalaiset ja ruotsalaiset (kaikki yli 60 %) uskovat muita enemmän siihen, että heidän maansa on hyötynyt EU-jäsenyydestään maiden välisen lisääntyneen yhteistyön takia. Etenkin kyproslaiset uskovat syyn

olevan se, että Euroopan unioni edistää rauhaa ja lujittaa turvallisuutta (72 %). Siihen, että lisääntyneet työskentelymahdollisuudet on pääasiallinen syy jäsenyydestä saatuun hyötyyn uskovat muita enemmän slovakialaiset, puolalaiset ja virolaiset (yli 50 %).

4.2.2 Pääasiallisia syitä siihen, miksei Suomi ei ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä

Myös niille kansalaisille, joiden mielestä Suomi ei ole hyötynyt jäsenyydestään Euroopan unionissa luettiin mahdollisia syitä tähän ja heitä pyydettiin nimeämään niistä korkeintaan kolme todennäköisintä. Suurin osa näistä kansalaisista piti tähän syynä sitä, että suomalaisilla on hyvin vähän vaikutusvaltaa Euroopan unionin tasolla tehtäviin päätöksiin. He olivat myös sitä mieltä, että suomalaisille tärkeät asiat on parempi käsitellä kansallisella tasolla. Vajaa viidennes kansalaisista oli sitä mieltä, että Euroopan unioni heikentää suomalaisten elämänlaatua.

Etenkin johtavassa asemassa työskentelevät (71 %) uskovat, että suomalaisilla on hyvin vähän vaikutusvaltaa Euroopan unionin tasolla tehtäviin päätöksiin. Tätä mieltä on myös 66 prosenttia kaupunkilaisista, 63 prosenttia 40–54-vuotiaista sekä 61 prosenttia toimihenkilöistä ja opiskelijoista. Toimihenkilöt, kotityötä tekevät ja johtavassa asemassa työskentelevät ovat muita useammin sitä mieltä, että suomalaisille tärkeät asiat on parempi käsitellä kansallisella tasolla.

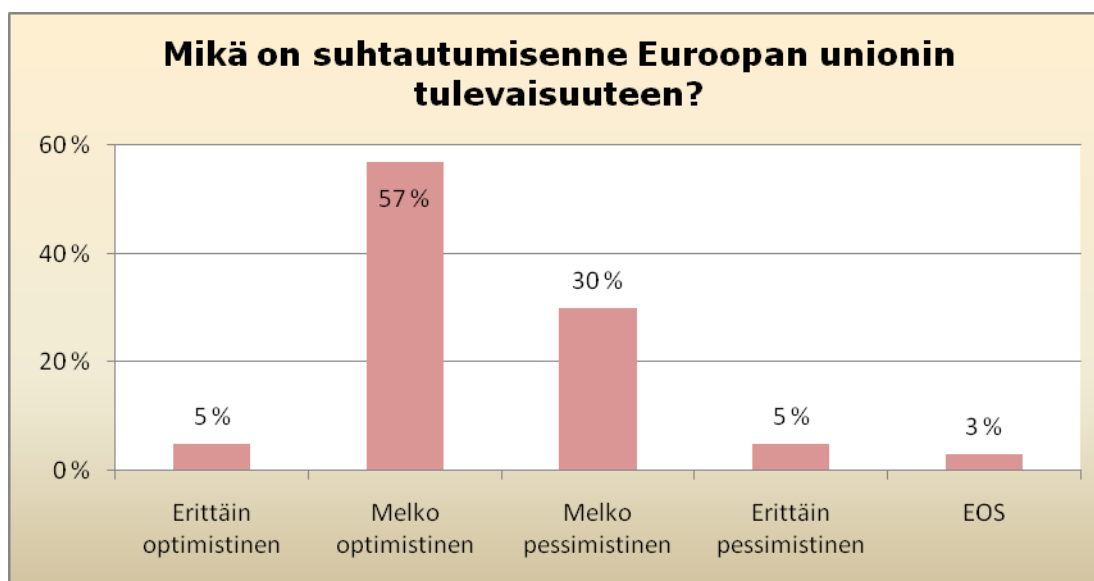
Yllä olevasta kaaviosta voidaan todeta, että suomalaisten mielipiteet eivät suurestikaan poikkea kaikkien EU-kansalaisten yhteenlasketuista mielipiteistä. Keskimääräisesti EU-kansalaiset uskovat suomalaisia useammin, että Euroopan unioni vaarantaa heidän työpaikkansa (28 %), että jäsenyydellä on kielteinen vaikutus heidän maansa taloudelliseen kasvuun (26 %) ja että Euroopan unioni heikentää heidän elämänlaatuaan (28 %). Etenkin latvialaiset ja kreikkalaiset (44 %) uskovat Euroopan unionin jäsenyyden vaikuttavan kielteisesti maansa talouskasvuun. Tätä mieltä on myös

39 prosenttia kyproslaisista ja 38 prosenttia ranskalaisista ja italialaisista. Ranskalaisista 52 prosenttia uskoo Euroopan unionin heikentävän heidän elämänlaatuaan, tätä mieltä on myös 49 prosenttia slovenialaisista, 46 prosenttia latvialaisista ja 44 prosenttia kreikkalaisista. Työpaikkojen vaarantumista pelkäävät etenkin kyproslaiset (59 %) ja luxemburgilaiset (50 %).

4.3 Suhtautuminen Euroopan unionin tulevaisuuteen

- 62 % suomalaisista suhtautuu Euroopan unionin tulevaisuuteen optimistisesti -

Alla olevasta kaaviosta voidaan havaita, että 62 prosenttia (+2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) suomalaisista suhtautuu optimistisesti Euroopan unionin tulevaisuuteen, kun taas 35 prosenttia (-2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) suhtautuu siihen pessimistisesti.

Kaikkein optimistisimmin Euroopan unionin tulevaisuuteen suhtautuvat opiskelijat (86 %), johtavassa asemassa työskentelevät ja oikeiston kannattajat (molemmat 70 %). Pessimistisimmin siihen puolestaan suhtautuvat vähiten koulutetut (49 % suhtautuu pessimistisesti) ja eläkeläiset (44 %).

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 63 prosenttia (-3 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) suhtautuu optimistisesti Euroopan unionin tulevaisuuteen, kun taas 28 prosenttia (+2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) suhtautuu siihen pessimistisesti. Erityisen optimistisesti

Euroopan unionin tulevaisuuteen suhtautuvat tanskalaiset (77 %) sekä alankomaalaiset ja puolalaiset (76 %). Muita jäsenmaita, joiden kansalaisista vähintään 70 prosenttia suhtautuu Euroopan unionin tulevaisuuteen positiivisesti, ovat Romania, Slovenia, Slovakia, Irlanti, Liettua, Kypros, Espanja ja Belgia. Kaikkein pessimistisimmin siihen suhtautuvat edelleenkin ranskalaiset, itävaltalaiset, britit ja unkarilaiset sekä tällä hetkellä myös luxemburgilaiset.

5 SUOMALAISTEN MIELIPITEITÄ EUROOPAN PARLAMENTISTA JA EUROOPAN KOMISSIOSTA

Tässä luvussa tutkitaan sitä, miten tärkeinä kansalaiset pitävät Euroopan parlamentin ja komission tehtäviä. Entä luottavatko he näihin toimielimiin? Luvussa tarkastellaan myös sitä, mitkä ovat pääasiallisia syitä luottamukseen tai vastaavasti epäluottamukseen.

5.1 Suomalaisien mielipiteitä Euroopan unionista yleensä

Mielipidetiedustelussa kansalaisille esitettiin muutamia väittämiä ja heitä pyydettiin kertomaan, ovatko he samaa vai eri mieltä niiden kanssa.

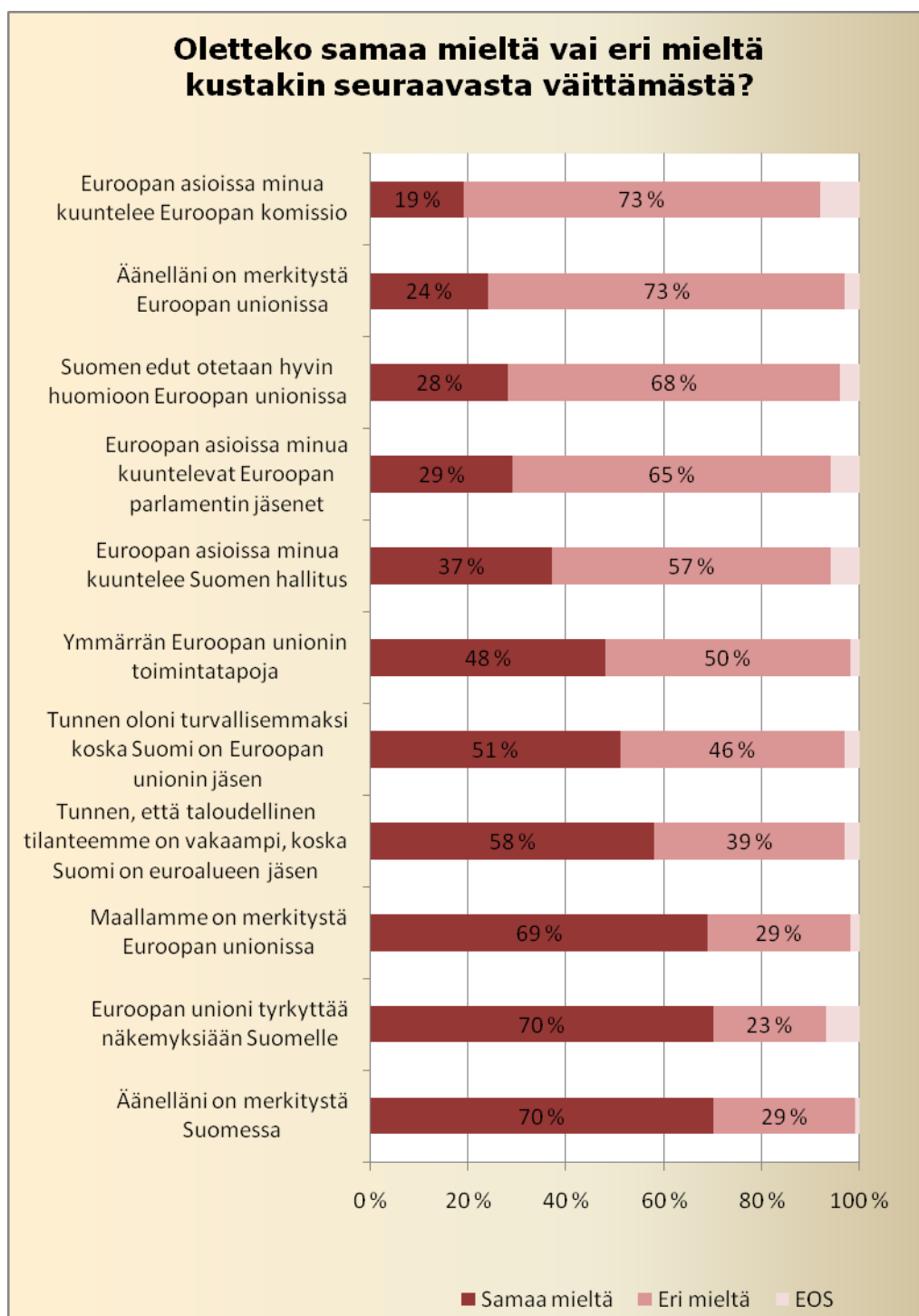
*- suomalaisista 70 % uskoo äänellään olevan merkitystä Suomessa,
mutta vain 24 % uskoo, että sillä on merkitystä EU:ssa -*

Suomalaisista 70 prosenttia on sitä mieltä, että heidän äänellään on merkitystä Suomessa, mutta vain 24 prosenttia uskoo, että sillä on merkitystä Euroopan unionissa. Kansalaisista 70 prosenttia on sitä mieltä, että Euroopan unioni tyrkyytää näkemyksiään Suomelle. 69 prosenttia vastaajista puolestaan uskoo, että maallamme on merkitystä Euroopan unionissa. Yli puolet kansalaisista on sitä mieltä, että Suomen taloudellinen tilanne on vakaampi, koska Suomi on euroalueen jäsen ja tuntee myös olonsa turvallisemmaksi, koska Suomi on Euroopan unionin jäsen.

Suomalaisista 73 prosenttia ei usko, että Euroopan komissio kuuntelee heitä ja 65 prosenttia ei usko, että Euroopan parlamentin jäsenet kuuntelevat heitä Euroopan asioissa. Toisaalta 57 prosenttia heistä ei usko myöskään, että Suomen hallitus kuuntelee heitä Euroopan asioissa. Kansalaisista 68 prosenttia ei usko, että Suomen edut otetaan hyvin huomioon Euroopan unionissa.

Suomalaisista etenkin oikeiston kannattajat (81 %) uskovat, että heidän äänellään on merkitystä Suomessa. Vasemmiston kannattajista 69 prosenttia ja keskustan kannattajista 68 prosenttia on tätä mieltä.

Opiskelijoista 51 prosenttia ja työttömistä 49 prosenttia uskoo, että Suomen edut otetaan hyvin huomioon Euroopan unionissa.

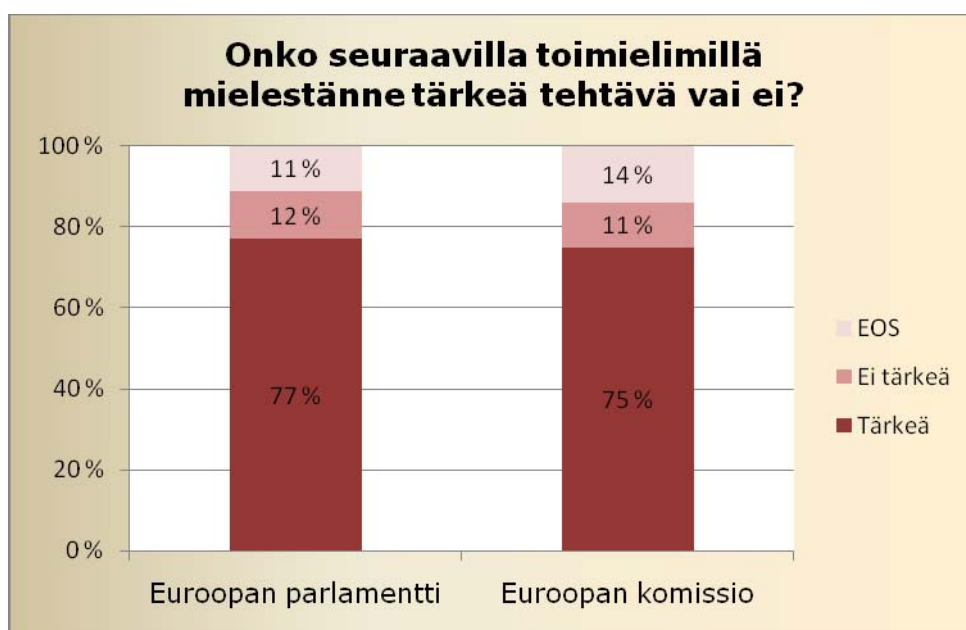
Kun suomalaisten mielipiteitä verrataan muiden jäsenmaiden kansalaisten mielipiteeseen, voidaan todeta, että suurimmat eroavaisuudet syntyvät niiden väittämien kohdalla, jotka koskevat kansalaisen äänen merkitystä heidän omassa maassaan ja sitä, miten hyvin oman maan edut otetaan huomioon Euroopan unionissa. Kun suomalaisista 70 prosenttia uskoo, että heidän äänellään on

merkitystä Suomessa, on tätä mieltä vain 48 prosenttia kaikista EU-kansalaisista. Yli 70 prosenttia latvialaisista, tšekeistä, kreikkalaisista, italialaisista ja liettualaisista on päinvastaista mieltä ja uskoo, ettei heidän äänellään ole merkitystä omassa maassa. Sen sijaan ruotsalaisista peräti 87 prosenttia uskoo, että heidän äänellään on merkitystä omassa maassa. Alankomaalaisista 79 prosenttia ja ranskalaisista 72 prosenttia uskoo samoin.

Kaikista unionin kansalaisista alle puolet (46 %) uskoo, että heidän maansa edut otetaan hyvin huomioon Euroopan unionissa. Tämä on kuitenkin selkeästi korkeampi luku kuin suomalaisten keskiarvo, joka on 28 prosenttia. Siihen, että oman maan edut otetaan hyvin huomioon Euroopan unionissa, uskovat etenkin ruotsalaiset (68 %), belgialaiset (63 %) ja tanskalaiset (60 %). Suomalaisista 68 prosenttia uskoo, että Suomen etuja ei oteta hyvin huomioon. Tätä mieltä on myös yhtä suuri osa latvialaisista. Muita maita, joiden kansalaisten enemmistö ei usko, että heidän maansa edut otetaan hyvin huomioon Euroopan unionissa, ovat Kreikka, Itävalta, Tšekki, Unkari ja Iso-Britannia.

5.2 Luottamus Euroopan parlamenttiin ja Euroopan komissioon

Kansalaisilta kysyttiin, onko Euroopan unionin toimielimillä heidän mielestään tärkeä tehtävä vai ei. Suomalaisista 77 prosenttia oli sitä mieltä, että Euroopan parlamentin tehtävä on tärkeä ja lähestulkoon yhtä moni, 75 prosenttia, uskoo, että Euroopan komissiolla on tärkeä tehtävä.

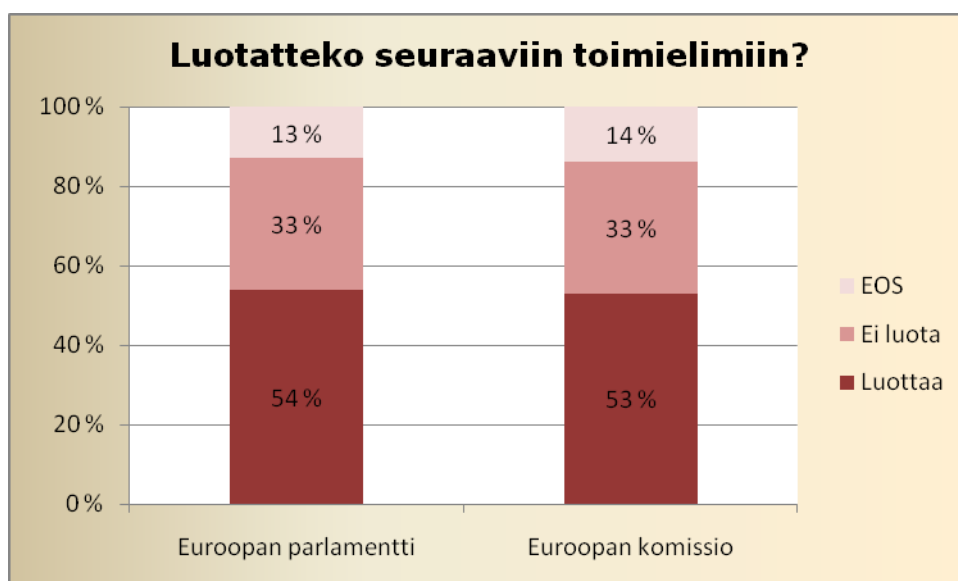

Euroopan parlamentin tehtävää pitävät tärkeänä etenkin opiskelijat, johtavassa asemassa työskentelevät ja pohjoissuomalaiset. Komission tehtävää puolestaan pitävät tärkeänä edellä mainittujen ryhmien ohella oikeiston kannattajat.

Verrattaessa suomalaisten mielipiteitä muiden jäsenmaiden mielipiteisiin voidaan todeta, että kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 75 prosenttia on sitä mieltä, että Euroopan parlamentilla on tärkeä tehtävä. Kreikkalaisista ja kyproslaisista 90 prosenttia sanoo, että Euroopan parlamentin tehtävä on tärkeä. Komission tehtävää puolestaan pitää tärkeänä keskimäärin 68 prosenttia kaikkien jäsenmaiden kansalaisista. Komission tehtävää pitävät tärkeänä etenkin kyproslaiset (88 %), kreikkalaiset (86 %) ja belgialaiset (85 %).

- 54 % suomalaisista luottaa Euroopan parlamenttiin ja 53 % Euroopan komissioon -

Tämän jälkeen kansalaisilta kysyttiin, luottavatko he edellä mainittuihin Euroopan unionin toimielimiin. Suomalaisista 54 prosenttia sanoi luottavansa Euroopan parlamenttiin (+1 prosenttiyksikkö puolessa vuodessa) ja 53 prosenttia Euroopan komissioon (ei muutosta).

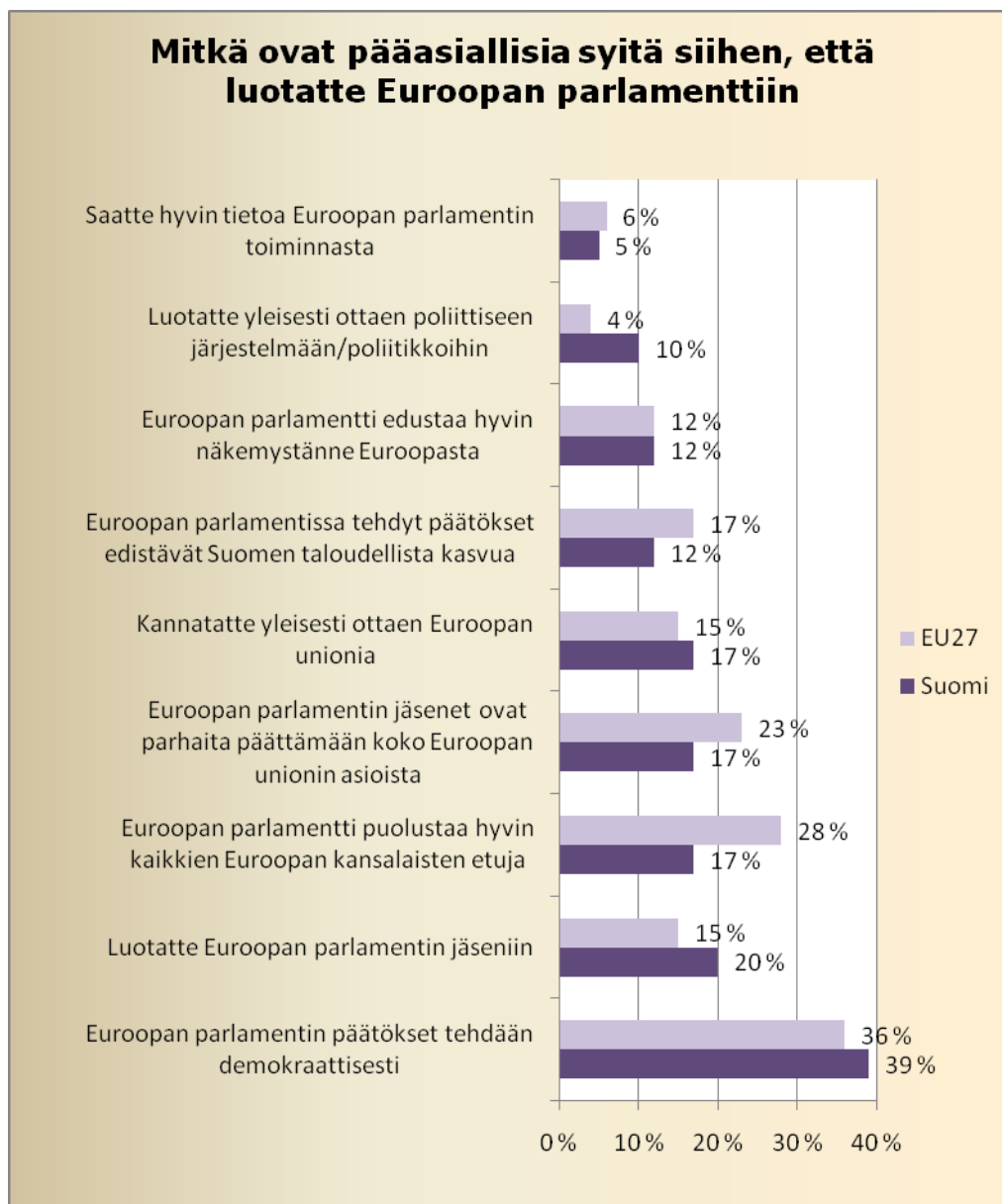
Suomalaisista Euroopan parlamenttiin luottavat etenkin 25–39-vuotiaat ja opiskelijat. Vähiten parlamenttiin luottavat 40–54-vuotiaat. Komissioon puolestaan luottavat 15–24-vuotiaat, opiskelijat ja työttömät. Suurinta epäluottamus komissiota kohtaan on vähiten koulutettujen joukossa.

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 52 prosenttia luottaa Euroopan parlamenttiin ja 47 prosenttia Euroopan komissioon. Suurinta luottamus molempiin toimielimiin on Belgiassa, jossa 71 prosenttia kansalaisista luotta Euroopan parlamenttiin ja 69 prosenttia Euroopan komissioon. Yli 60 prosenttia kyproslaisista, alankomaalaisista, portugalilaisista ja slovakialaisista luottaa niin ikään komissioon. Suurinta epäluottamus molempia toimielimiä kohtaan on Iso-Britanniassa, Itävallassa ja Kreikassa. Kaikissa näissä maissa epäluottamus on selkeästi suurempaa kuin Suomessa. Tämä on ensimmäinen Eurobarometri-mielipidemittaus, jossa Kreikka nousee esiin Euroopan unioniin kriittisesti suhtautuvana jäsenmaana.

5.2.1 Pääasiallisia syitä siihen, miksi suomalainen luottaa tai ei luota Euroopan parlamenttiin

Tällä kertaa kansalaisia pyydettiin myös nimeämään niitä syitä, joiden takia he joko luottavat tai eivät luota toimielimiin.

Niille kansalaisille, jotka sanoivat luottavansa Euroopan unioniin, lueteltiin erilaisia syitä luottamukseen ja heitä pyydettiin nimeämään niistä pääasiallinen syy (korkeintaan kaksi). Suomalaisista 39 prosenttia sanoo luottamuksensa pääasialliseksi syyksi uskon, että Euroopan parlamentin päätökset tehdään demokraattisesti. Heistä 20 prosenttia luottaa myös Euroopan parlamentin jäseniin.

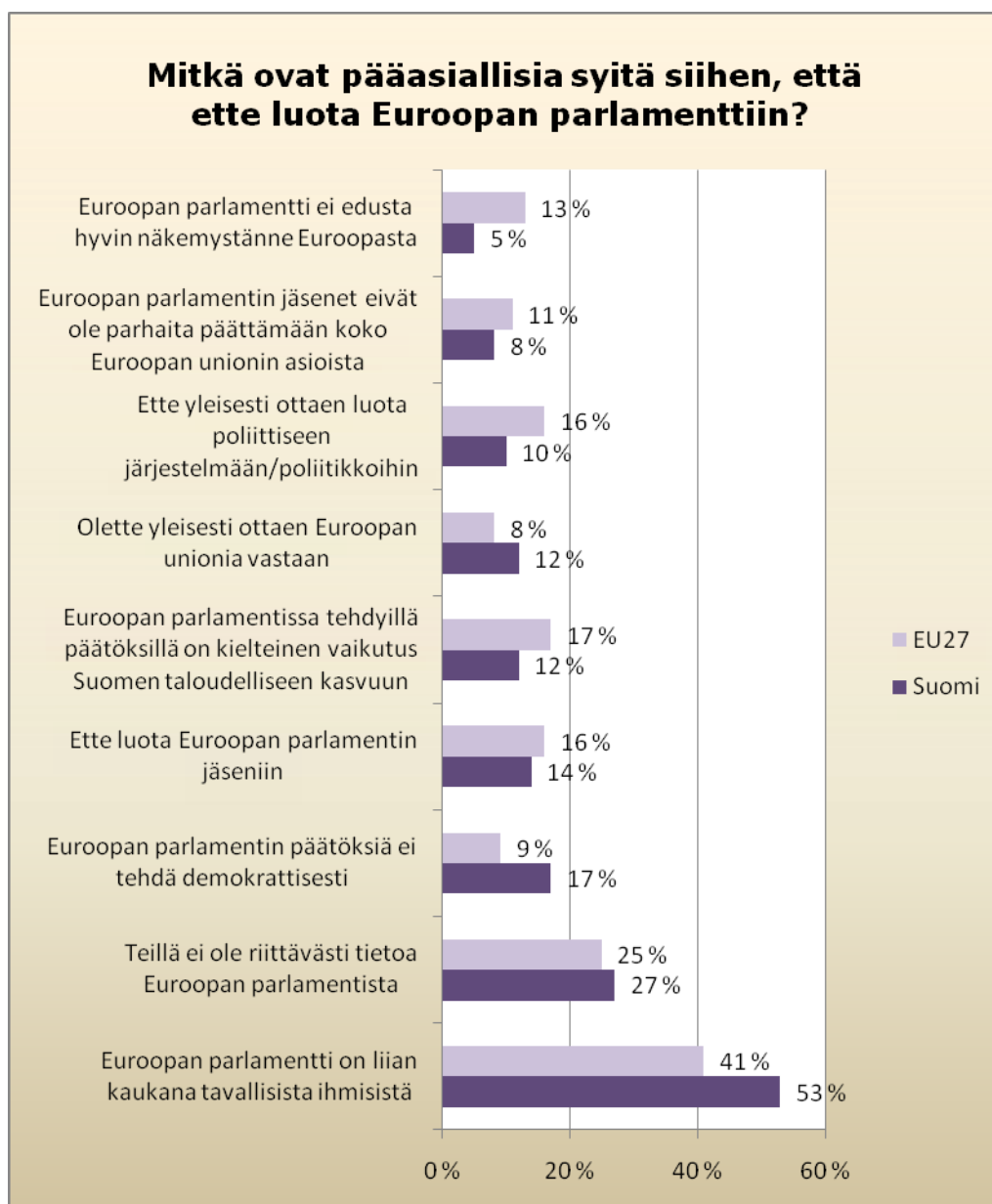

Siihen, että Euroopan parlamentin päätökset tehdään demokraattisesti luottavat muita enemmän työttömät (73 %). Työttömät luottavat myös Euroopan parlamentin jäseniin muita enemmän (34 % luottaa). Euroopan parlamentin jäseniin luottavat myös 15–24-vuotiaat suomalaiset (31 %). Siihen, että Euroopan parlamentin jäsenet ovat parhaita päättämään koko Euroopan asioista uskovat etenkin vähiten koulutetut (25 %), kun taas toimihenkilöt kannattavat yleisesti ottaen Euroopan unionia (25 %).

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 36 prosenttia sanoo luottamuksensa pääasialliseksi syyksi uskon, että Euroopan parlamentin päätökset tehdään demokraattisesti. Toiseksi tärkein syy on luottamus siihen, että Euroopan parlamentti puolustaa hyvin kaikkien Euroopan kansalaisten etuja

ja kolmanneksi tärkein syy on usko siihen, että Euroopan parlamentin jäsenet ovat parhaita päättämään koko Euroopan unionin asioista.

Kun kansalaisilta kysyttiin pääasiallisia syitä siihen, miksi he eivät luota Euroopan parlamenttiin, nimesi yli puolet suomalaisista syyksi sen, että Euroopan parlamentti on liian kaukana tavallisista ihmisistä. Neljännes kansalaisista oli sitä mieltä, ettei heillä ole riittävästi tietoa Euroopan parlamentista.

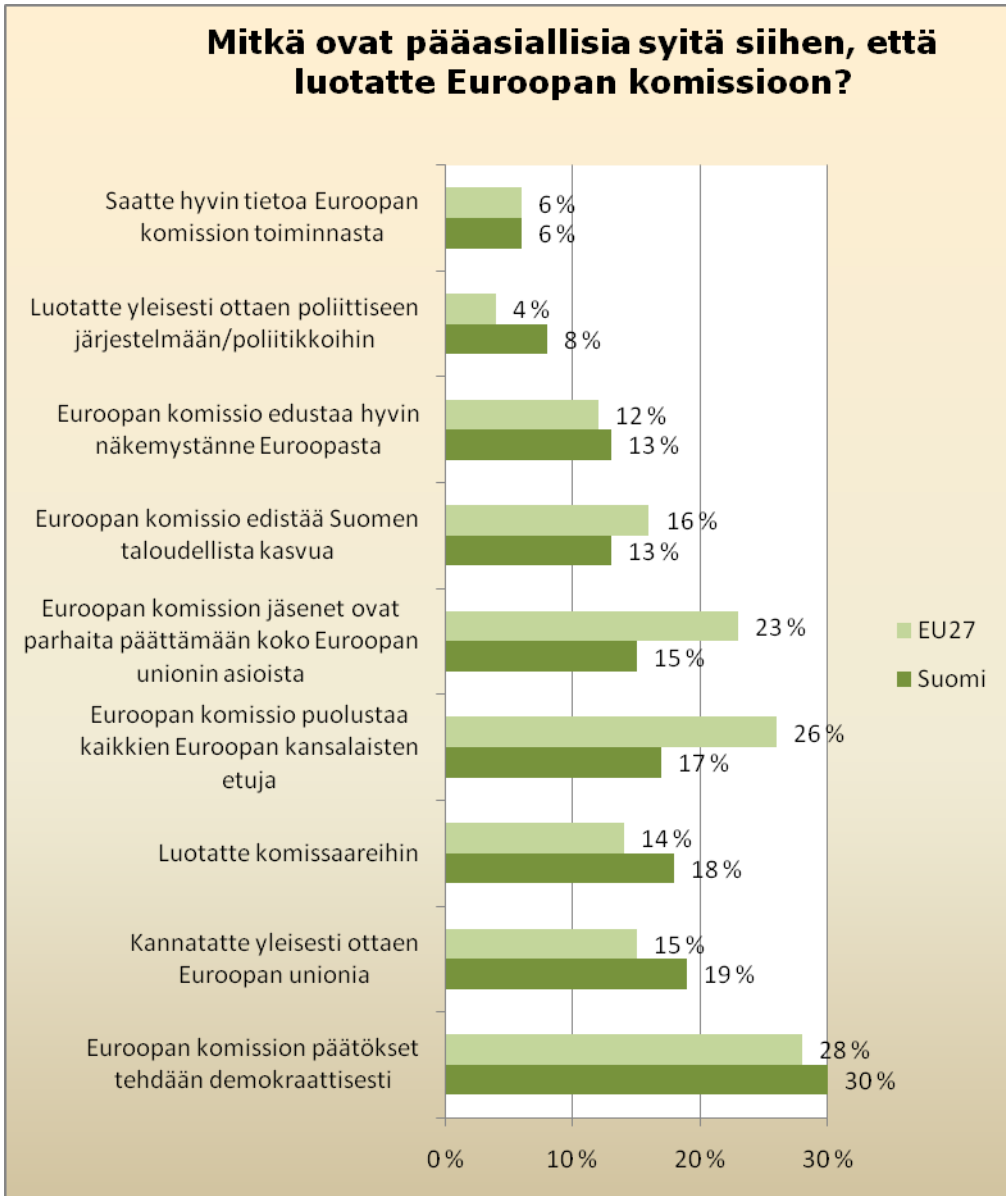

Etenkin työttömät ovat sitä mieltä, että Euroopan parlamentti on liian kaukana tavallisista kansalaisista (83 %). Tätä mieltä on myös 65 prosenttia itäsuomalaisista, 62 prosenttia korkeasti koulutetuista ja oikeiston kannattajista sekä 60 prosenttia johtavassa asemassa työskentelevistä. Opiskelijat ja 15–24-vuotiaat puolestaan sanovat, ettei heillä ole riittävästi tietoa Euroopan parlamentista. Itsenäiset ammatinharjoittajat ja toimihenkilöt puolestaan uskovat muita useammin, ettei Euroopan parlamentin päätöksiä tehdä demokraattisesti.

Verrattaessa suomalaisten ja EU-kansalaisten keskiwertomielipiteitä voidaan havaita, ettei niissä juurikaan ole suuria eroja. Kaikista EU-kansalaisista 41 prosenttia on sitä mieltä, että Euroopan parlamentti on liian kaukana tavallisista ihmisistä. Tätä mieltä ovat etenkin tanskalaiset, joista 61 prosenttia on tätä mieltä. Neljännes kaikista EU-kansalaisista on sitä mieltä, ettei heillä ole riittävästi tietoa Euroopan parlamentista.

5.2.2 Pääasiallisia syitä siihen, miksi suomalainen luottaa tai ei luota Euroopan komissioon

Kansalaisilta kysyttiin myös syitä siihen, miksi he luottavat tai eivät luota Euroopan komissioon. Ne kansalaiset, jotka sanoivat luottavansa komissioon, nimesivät pääasialliseksi syyksi tähän luottamuksen siitä, että Euroopan komission päätökset tehdään demokraattisesti. Viidennes suomalaisista sanoi syyksi sen, että kannattaa yleisesti ottaen Euroopan unionia.

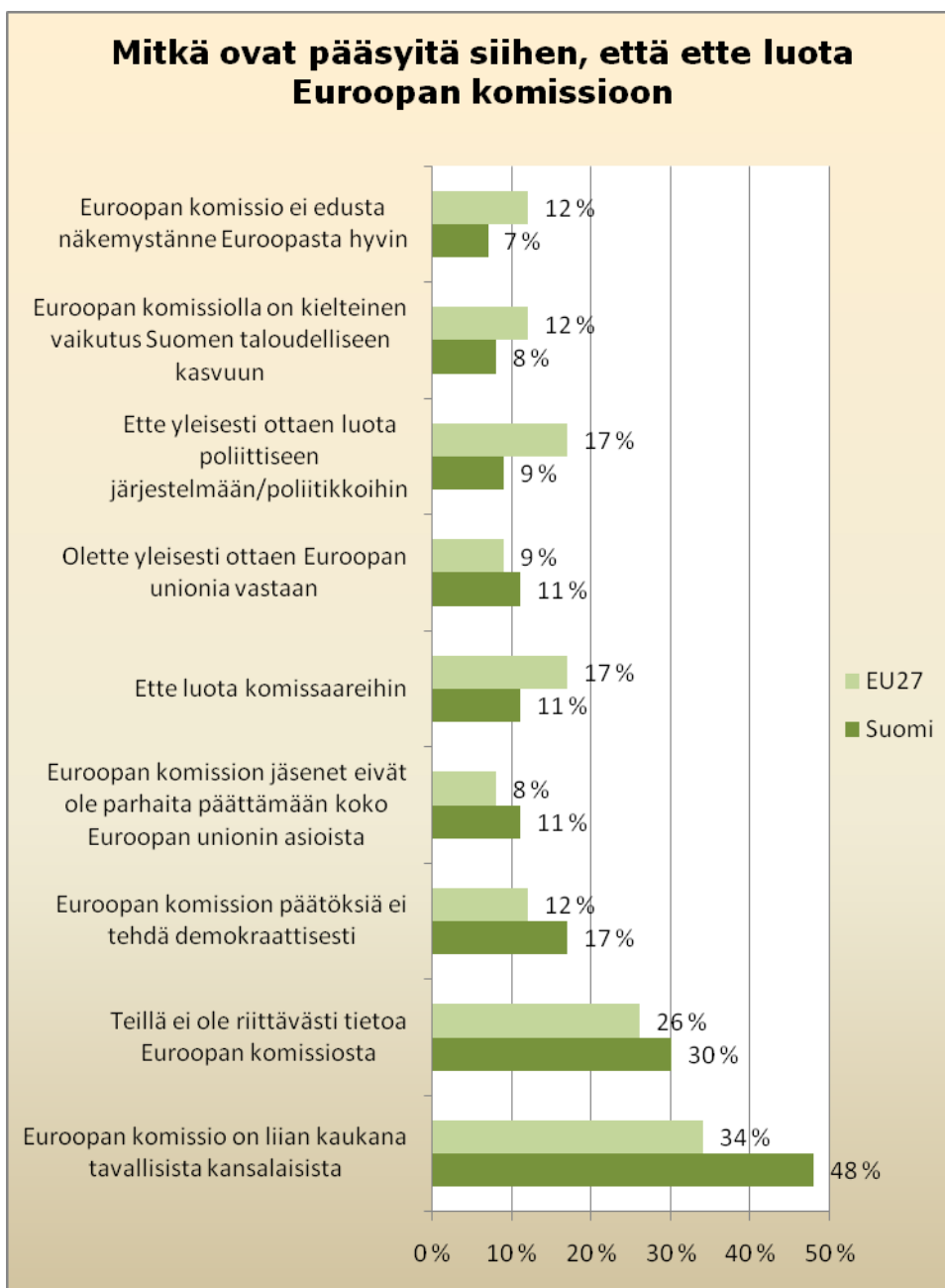

Kotityötä tekevät ja työttömät uskovat muita useammin, että Euroopan komission päätökset tehdään demokraattisesti. Kaupunkilaiset puolestaan syyksi sen, että kannattavat yleisesti ottaen Euroopan unionia. Komissaareihin puolestaan luottavat muita enemmän keskiasteen koulutuksen saaneet ja pohjoissuomalaiset.

Suomalaisten tavoin lähes kolmannes kaikista EU-kansalaisista uskoo, että Euroopan komission päätökset tehdään demokraattisesti. Heistä 26 prosenttia uskoo, että Euroopan komissio puolustaa kaikkien Euroopan kansalaisten etuja ja lähes yhtä moni (23 %) on sitä mieltä, että Euroopan komission jäsenet ovat parhaita päättämään koko Euroopan unionin asioista.

Etenkin kyproslaiset (58 %) ja ruotsalaiset (52 %) nimeävät luottamuksensa syyksi demokraattisen päätöksenteon Euroopan komissiossa. Kyproslaiset nimeävät myös muita useammin sen, että Euroopan komissio puolustaa hyvin kaikkien Euroopan kansalaisten etuja. Tanskalaiset puolestaan ovat muita enemmän sitä mieltä, että Euroopan komission jäsenet ovat parhaita päättämään koko Euroopan asioista.

Niistä kansalaisista, jotka eivät luota Euroopan komissioon 48 prosenttia on sitä mieltä, että Euroopan komissio on liian kaukana tavallisista kansalaisista. Heistä 30 prosenttia sanoo, ettei heillä ole riittävästi tietoa Euroopan komissiosta.

Etenkin korkeasti koulutetut, 25–39-vuotiaat, johtavassa asemassa työskentelevät, toimihenkilöt, työttömät, kaupunkilaiset ja itäsuomalaiset ovat sitä mieltä, että Euroopan komissio on liian kaukana tavallisista ihmisistä. 15–24-vuotiaat suomalaiset puolestaan sanovat syyksi sen, ettei heillä ole tarpeeksi tietoa Euroopan komissiosta. Kotityötä tekevät, 25–39-vuotiaat, itsenäiset ammatinharjoittajat ja kolmen hengen talouksissa asuvat eivät puolestaan usko, että Euroopan unionin päätökset tehdään demokraattisesti.

Kaikkien Euroopan unionin kansalaisten mielipiteet eivät kovinkaan paljon poikkea suomalaisten mielipiteistä. Kaikista Euroopan unionin kansalaisista kolmannes on sitä mieltä, että Euroopan komissio on liian kaukana tavallisista ihmisistä. Tätä mieltä on yli puolet belgialaisista, tanskalaisista, kyproslaisista ja ruotsalaisista. Neljännes kansalaisista sanoo, ettei heillä ole riittävästi tietoa Euroopan komissiosta. Tätä mieltä ovat etenkin slovakialaiset (53 %).

6 SUOMALAISTEN TÄMÄNHETKINEN TALOUDELLINEN TILANNE

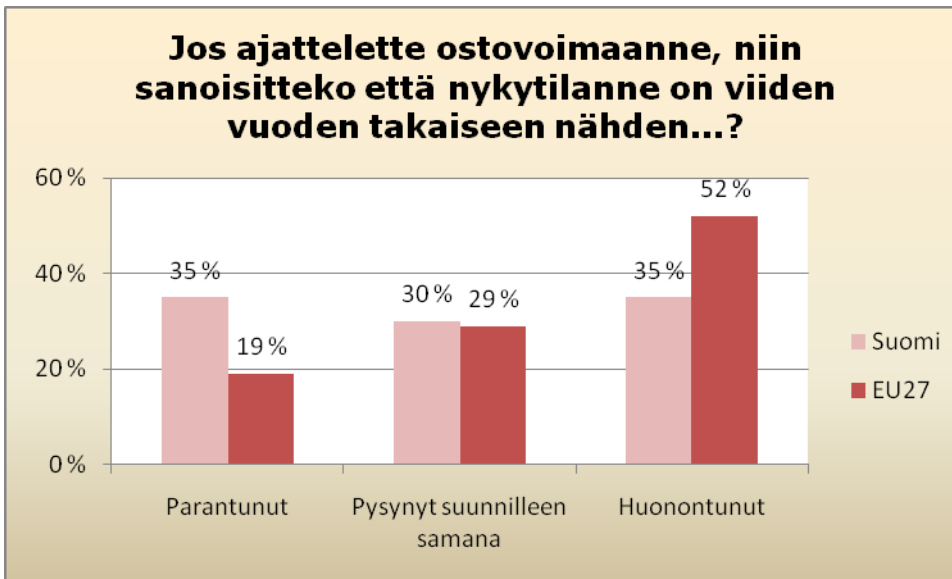
Tällä kerralla Eurobarometri-mielipidemittauksessa kysyttiin kansalaisilta myös heidän tämän hetkisestä taloudellisesta tilanteestaan. Tässä luvussa tarkastellaan suomalaisten vastauksia näihin kysymyksiin ja verrataan niitä muiden Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisten vastauksiin.

6.1 Tämänhetkinen ostovoima

Kansalaisia pyydettiin ensin vertaamaan nykyistä ostovoimaansa siihen, mitä se oli viisi vuotta sitten ja arvioimaan, onko heidän ostovoimansa parantunut, pysynyt suunnilleen samana vai huonontunut. Alla olevasta kaaviosta voidaan havaita, että yhtä moni suomalainen sanoo ostovoimansa parantuneen tai heikentyneen (molemmat 35 %) ja 30 prosenttia heistä sanoo sen pysyneen suunnilleen samana.

- 35 % suomalaisista sanoo ostovoimansa parantuneen viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana -

Ostovoimansa sanovat parantuneen johtavassa asemassa työskentelevät (61 %), itsenäiset ammatinharjoittajat (58 %), 25–39-vuotiaat (54 %) ja kolmen hengen talouksissa asuvat (50 %). Muita sellaisia ryhmiä jotka sanovat ostovoimansa parantuneen, ovat 40–54-vuotiaat, korkeasti koulutetut, vähintään neljän hengen talouksissa asuvat ja toimihenkilöt. Kun eteläsuomalaisista 43 prosenttia arvioi ostovoimansa parantuneen, on tätä mieltä vain 18 prosenttia pohjoissuomalaisista.

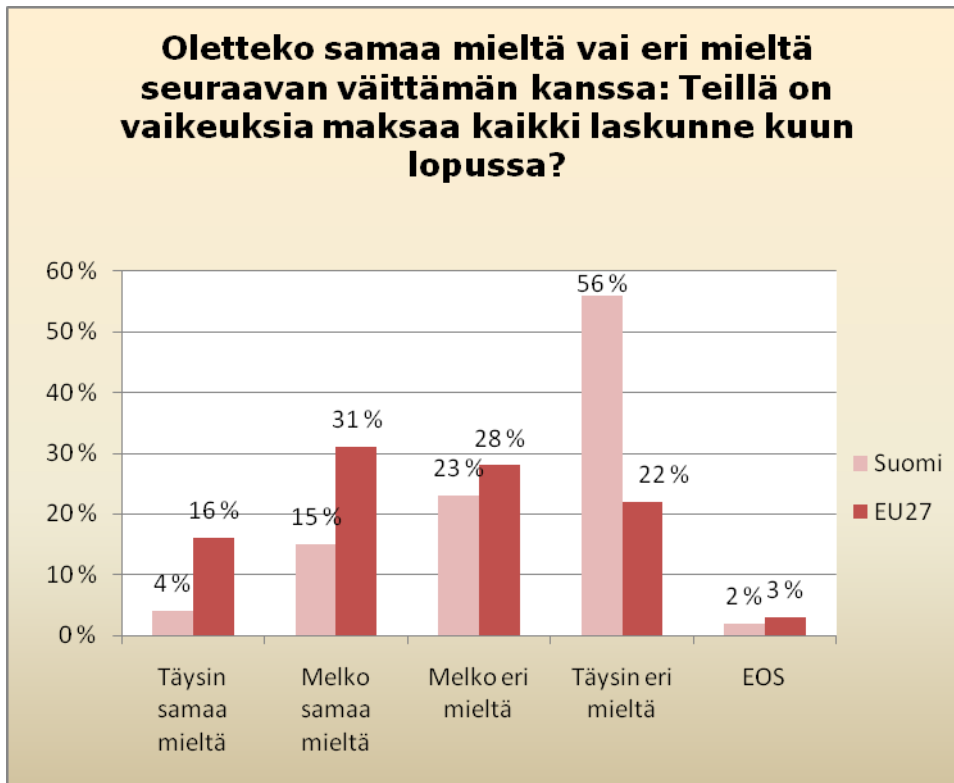

Kaikista Euroopan unionin kansalaisista peräti yli puolet arvioi ostovoimansa heikentyneen viimeksi kuluneen viiden vuoden aikana. Tätä mieltä on peräti 70 prosenttia saksalaisista. Yli 60 prosenttia belgialaisista, kreikkalaisista, ranskalaisista, italialaisista, kyproslaisista, luxemburgilaisista, unkarilaisista ja portugalilaisista on myös sitä mieltä, että heidän ostovoimansa on huonontunut. Ostovoimansa kokevat parantuneen ruotsalaiset, tanskalaiset ja virolaiset.

6.2 Mahdolliset maksuvaikeudet

Kansalaisille esitettiin myös väittämä ”teillä on vaikeuksia maksaa kaikki laskunne kuun lopussa” ja heitä pyydettiin sanomaan ovatko he samaa vai eri mieltä väittämän kanssa. Suomalaisista 19 prosenttia on joko täysin tai melko samaa mieltä tämän väittämän kanssa ja 79 prosenttia puolestaan on ainakin jossain määrin eri mieltä. Yli puolet suomalaisista (56 %) sanoo, ettei heillä ole vaikeuksia maksaa laskujaan.

Vaikeuksia laskujensa maksamisen kanssa kokevat etenkin kotityötä tekevät (60 %), työttömät (27 %), 15–24-vuotiaat ja yksin asuvat (molemmat 25 %) sekä opiskelijat ja ruumiillisen työn tekijät (molemmat 24 %).

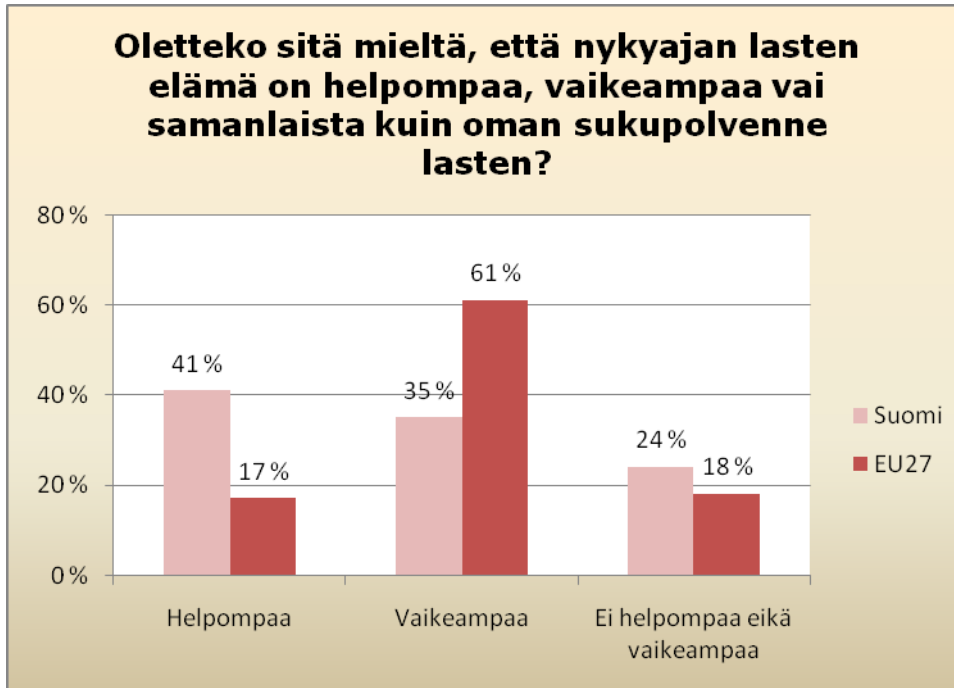
Kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisten vastauksia tarkastellessa voidaan todeta mielipiteiden jakautuvan aika tasaisesti kahtia, sillä 47 prosenttia on sitä mieltä, ettei heillä ole suurempia vaikeuksia maksaa laskujaan kun taas 50 prosenttia sanoo, vaikeuksia olevan ainakin ajoittain. Vähiten ongelmia laskujensa maksamisen kanssa on ruotsalaisilla, tanskalaisilla, alankomaalaisilla ja luxemburgilaisilla, eniten puolestaan bulgarialaisilla ja portugalilaisilla.

6.3 Lasten elämän helppous tai vaikeus nykyaikana

Tämän jälkeen kansalaisia pyydettiin vertaamaan nykyajan lasten elämää oman sukupolvensa lasten elämään ja arvioimaan, onko nykyajan lasten elämä yleisesti ottaen helpompaa, vaikeampaa vai ei helpompaa eikä vaikeampaa kuin oman sukupolven lasten.

Suomalaisista 41 prosenttia on sitä mieltä, että nykyajan lasten elämä on helpompaa kuin mitä heidän oma elämänsä on ollut lapsuudessa. Vastaajista 35 prosenttia puolestaan uskoo, että nykyajan lasten elämä on vaikeampaa ja neljännes on sitä mieltä, ettei se ole helpompaa eikä vaikeampaa.

Etenkin pohjoissuomalaiset (53 %), 15–24-vuotiaat (52 %), miehet, vähiten koulutetut, opiskelijat ja itäsuomalaiset (kaikki 50 %) uskovat, että nykyajan lasten elämä on helpompaa. Sen sijaan kotityötä tekevät (64 %), naiset (44 %), ruumiillisen työn tekijät, maaseudulla asuvat, länsisuomalaiset ja vasemmiston kannattajat ovat päinvastaista mieltä ja uskovat, että nykyajan lasten elämä on vaikeampaa kuin heidän oman sukupolvensa lasten elämä.

Tämän kysymyksen kohdalla voidaan nähdä selkeä ero suomalaisten mielipiteissä verrattuna kaikkien EU-kansalaisten mielipiteeseen. Kaikista EU-kansalaisista peräti 61 prosenttia uskoo, että nykyajan lasten elämä on vaikeampaa verrattuna heidän omaan elämäänsä ja vain 18 prosenttia uskoo, että se on helpompaa.

Tarkasteltaessa eri jäsenmaiden kansalaisten mielipiteitä voidaan havaita, että etenkin ranskalaiset (82 %), kreikkalaiset (79 %), saksalaiset ja luxemburgilaiset (molemmat 77 %) ja britit (70 %) uskovat, että lasten elämä on nykyään vaikeampaa kuin heidän omassa lapsuudessaan. Tätä mieltä on myös yli 60 prosenttia belgialaisista, ruotsalaisista ja unkarilaisista. Myös turkkilaisista 60 prosenttia on tätä mieltä.

Sen sijaan liettualaiset (52 %), portugalilaiset (43 %) ja puolalaiset (41 %) ovat suomalaisten kanssa samaa mieltä ja uskovat nykyajan lasten elämän olevan helpompaa. Mikä mahtaa olla näitä neljää esimerkiksi koon, kulttuuriin ja sijainnin osalta kovin erilaista maata yhdistävä tekijä tässä kysymyksessä?

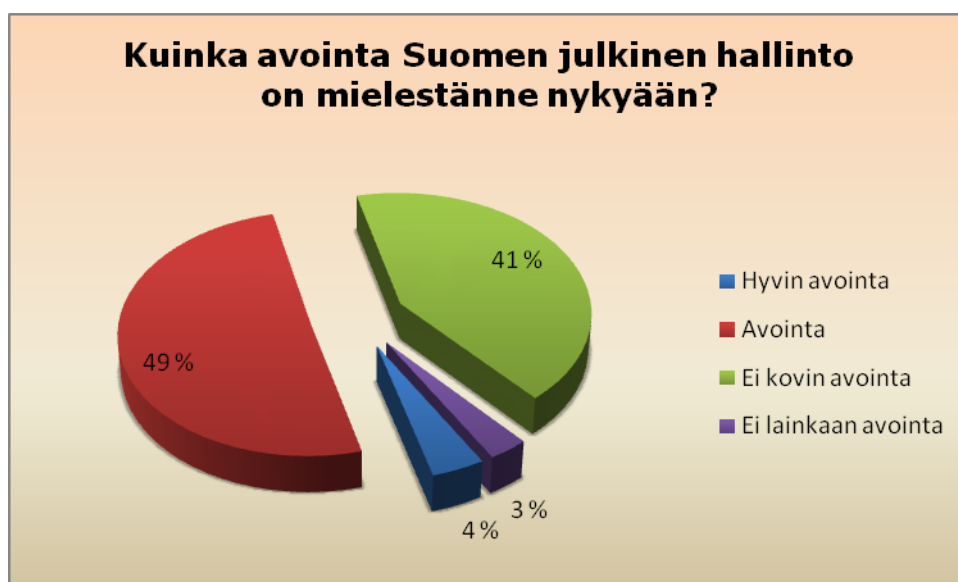
7 HALLINNON AVOIMUUS SUOMESSA JA EUROOPAN UNIONISSA

Kansalaisilta tiedusteltiin myös heidän mielipiteitään julkisen hallinnon avoimuudesta sekä Suomessa, että Euroopan unionissa. Samalla heitä pyydettiin kertomaan, kuinka tärkeää julkisen hallinnon avoimuus heille on. Tässä luvussa tarkastellaan suomalaisten vastauksia näihin kysymyksiin ja verrataan vastauksia muiden jäsenmaiden kansalaisten mielipiteisiin.

7.1 Julkinen hallinto Suomessa

53 % suomalaisista sanoo, että julkinen hallinto Suomessa on avointa

Kansalaisia pyydettiin arvioimaan, kuinka avointa julkinen hallinto Suomessa on tätä nykyä. Yli puolet suomalaisista (53 %) on sitä mieltä, että julkinen hallinto Suomessa on avointa. Heistä 4 prosenttia on sitä mieltä, että hallinto on hyvin avointa. Vastaaajista peräti 41 prosenttia on kuitenkin sitä mieltä, ettei julkishallinto ole avointa Suomessa.

Opiskelijat (74 %), vähintään neljän hengen talouksissa asuvat (70 %), 15–24-vuotiaat ja johtavassa asemassa työskentelevät (molemmat 69 %), kaupungeissa asuvat (64 %), itsenäiset ammatinharjoittajat (62 %) ja korkeasti koulutetut (61 %) ovat sitä mieltä, että Suomen julkinen hallinto on joko hyvin avointa tai avointa. Päinvastaista mieltä puolestaan ovat vähiten koulutetut

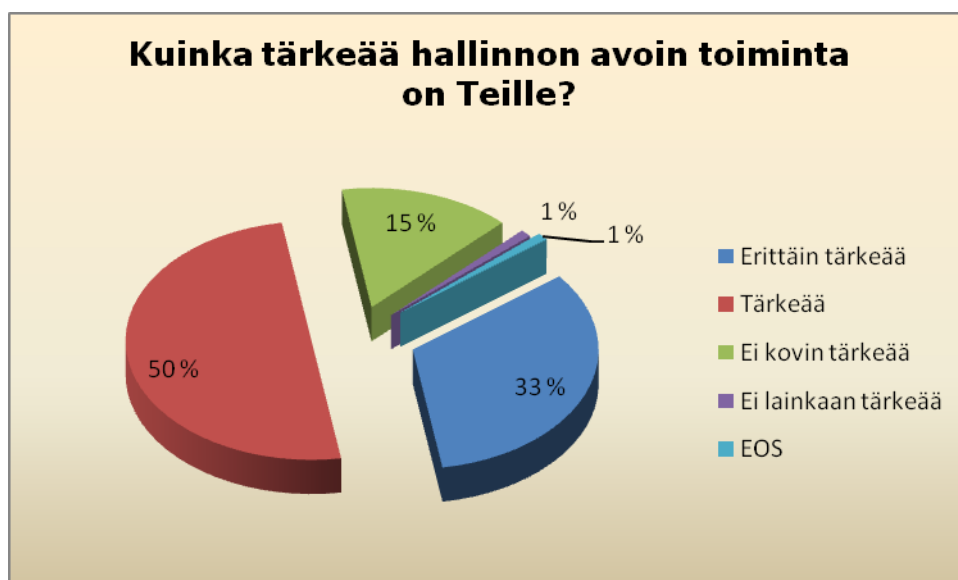
(66 %), kotityötä tekevät (63 %), 55 vuotta täyttäneet (57 %), parisuhteessa elävät (53 %), toimihenkilöt ja maaseudulla asuvat (molemmat 52 %).

Kaikista EU-kansalaisista peräti 68 prosenttia on sitä mieltä, ettei julkinen hallinto heidän maassaan ole avointa. Tätä mieltä ovat etenkin kreikkalaiset (86 %), latvialaiset (85 %) ja unkarilaiset (82 %). Samaa mieltä on myös yli 70 prosenttia belgialaisista, tšekkeistä, tanskalaisista, saksalaisista, virolaisista, ranskalaisista, italialaisista, liettualaisista, puolalaisista ja briteistä.

Huomattavaa on, että Suomen lisäksi ainoa Euroopan unionin jäsenmaa, jossa kansalaisten enemmistö pitää maansa julkista hallintoa avoimena, on Ruotsi (68 %).

83 % suomalaisista sanoo, että julkisen hallinnon avoimuus on tärkeää

Tämän jälkeen kansalaisia pyydettiin kertomaan, kuinka tärkeää kansallisen julkisen hallinnon avoimuus heille henkilökohtaisesti on. Suomalaisista 83 prosenttia sanoo, että julkisen hallinnon avoimuus on heille tärkeää ja vain 16 prosenttia on sitä mieltä, ettei se ole tärkeää.

Julkisen hallinnon avoimuutta pitävät tärkeänä etenkin itsenäiset ammatinharjoittajat ja johtavassa asemassa työskentelevät (molemmat 93 %) sekä 40–54-vuotiaat, korkeasti koulutetut ja kolmen

hengen talouksissa asuvat (kaikki 90 %). Opiskelijat, 15–24-vuotiaat ja keskiasteen koulutuksen saaneet pitävät julkisen hallinnon avoimuutta vähemmän tärkeänä kuin muut ryhmät.

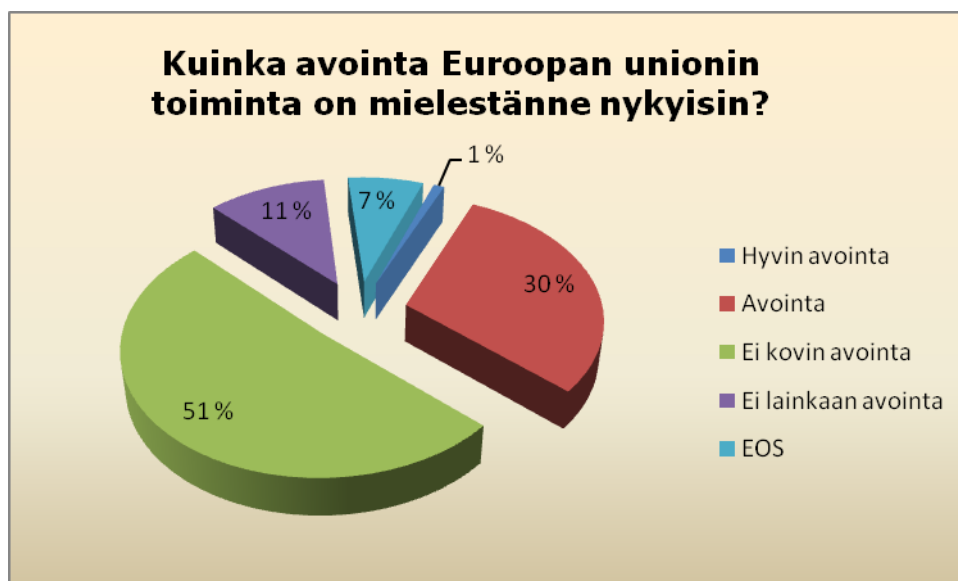
Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista peräti 87 prosenttia sanoo julkisen hallinnon avoimuuden olevan tärkeää ja vain 8 prosenttia sanoo, ettei se ole tärkeää. Kaikkein tärkeimpänä julkisen hallinnon avoimuutta pitävät kreikkalaiset ja kyproslaiset (molemmat 97 %).

7.2 Julkinen hallinto Euroopan unionissa

Kansalaisia pyydettiin arvioimaan, kuinka avointa Euroopan unionin toiminta heidän mielestään on. Vain 31 prosenttia suomalaisista arvioi Euroopan unionin toiminnan avoimeksi, 62 prosenttia puolestaan ei pidä sitä avoimena.

31 % suomalaisista pitää Euroopan unionin toimintaa avoimena

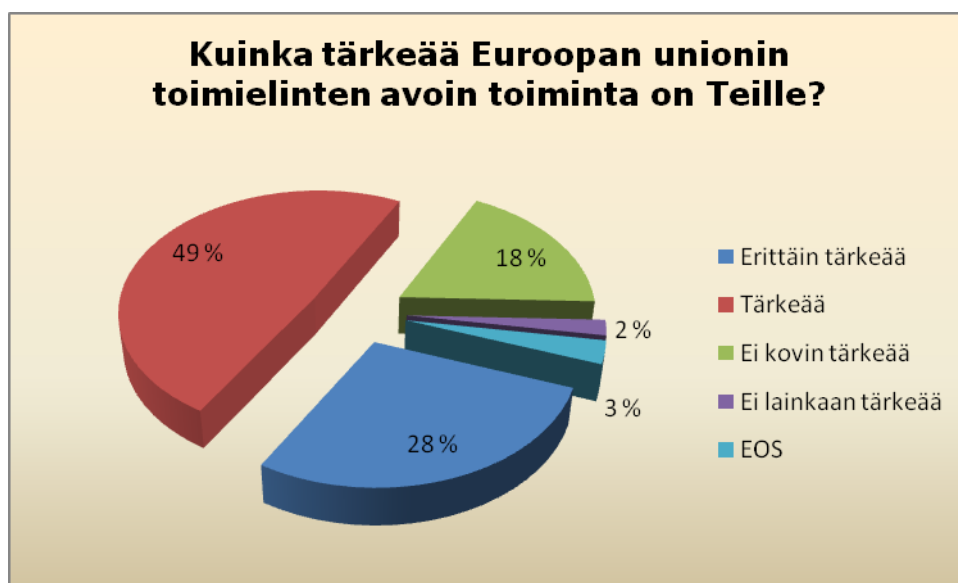
Etenkin opiskelijat (53 %) ja 15–24-vuotiaat (48 %) pitävät Euroopan unionin toimintaa avoimena. Tätä mieltä on myös 40 prosenttia neljän hengen talouksissa asuvista. Päinvastaista mieltä puolestaan ovat itsenäiset ammatinharjoittajat, joista 76 prosenttia sanoo, ettei Euroopan unionin toiminta ole avointa.

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista hieman yli puolet (54 %) pitää Euroopan unionin toimintaa avoimena ja neljännes (26 %) puolestaan ei pidä sitä avoimena. Kaikkein avoimimpana Euroopan unionin toimintaa pitävät slovenialaiset, joista tasan puolet on sitä mieltä, että Euroopan unionin toiminta on avointa. Muita kansalaisia useammin tätä mieltä ovat myös kyproslaiset (48 %) ja espanjalaiset (41 %). Päinvastaista mieltä ovat etenkin tanskalaiset (81 %), saksalaiset (74 %) ja hollantilaiset (71 %) jotka siis eivät pidä Euroopan unionin hallintoa avoimena. Myös belgialaisista, kreikkalaisista, ranskalaisista, latvialaisista, luxemburgilaisista, unkarilaisista ja itävaltalaisista yli 60 prosenttia ei pidä Euroopan unionin hallintoa avoimena.

Suomalaisista 77 % sanoo, että toimielinten avoin toiminta on tärkeää

Kansalaisia pyydettiin tämän jälkeen kertomaan, onko Euroopan unionin toimielinten avoin toiminta heidän mielestään tärkeää. Suomalaisista kolme neljännestä (77 %) sanoo toimielinten avoimen toiminnan olevan tärkeää. Vastaaajista 20 prosenttia on sitä mieltä, ettei se ole tärkeää.

Euroopan unionin toimielinten avointa toimintaa pitävät tärkeänä etenkin toimihenkilöt (90 %), johtavassa asemassa työskentelevät (89 %), korkeasti koulutetut ja kolmen hengen talouksissa asuvat (84 %) ja 40–54-vuotiaat (83 %). Kaikista ryhmistä vähiten tärkeää toimielinten toiminnan avoimuus on 15–24-vuotiaille ja vähiten koulutetuille kansalaisille (29 %).

Kaikista Euroopan unionin kansalaisista 84 prosenttia sanoo, että unionin toimielinten avoin toiminta on tärkeää ja vain kahdeksan prosenttia on päinvastaista mieltä. Toimielinten avointa toimintaa pitävät tärkeinä etenkin kreikkalaiset (99 %), kyproslaiset (95 %), ruotsalaiset (94 %) ja maltalaiset (90 %).

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

- Suomi ei enää erotu Euroopan unionin jäsenmaiden joukosta niin EU-kriittisenä kuin vielä muutama vuosi sitten. Tähän ovat osaltaan vaikuttaneet vuonna 2004 liittyneet jäsenmaat, joista osa on hyvinkin EU-kriittisiä. Ennen niin tiivis kolmen EU-kriittisen maan (Suomi, Itävalta, Iso-Britannia) ryhmä on osittain hajonnut ja osittain saanut uusia jäseniä. Uusista jäsenmaista esimerkiksi Unkari suhtautuu Euroopan unionin jäsenyyteensä kovin kriittisesti.
- Tämä on ensimmäinen mielipidemittaus, jossa Kreikka nousee esille Euroopan unioniin ajoittain hyvinkin kriittisesti suhtautuvana maana.
- Vaikkakin kansalaisten luottamus omaan henkilökohtaiseen tilanteeseensa lähitulevaisuudessa on vakaa, on heidän luottamuksensa sekä Suomen että Euroopan unionin taloudellisen tilanteen kehittymiseen heikentynyt. Tärkeimpien ratkaistavien ongelmien listassa työttömyys on puolestaan laskenut tärkeysjärjestyksessä. Vaikka kansalaiset siis ennakoivat Suomen ja Euroopan unionin taloudellisen tilanteen taantuvan lähitulevaisuudessa, ei tämän ilmeisestikään uskota heijastuvan työpaikkoihin.
- Aikaisempien mielipidemittauksien tulokset tulevat esiin tälläkin kertaa. On havaittavissa, että koulutustaso näyttää vaikuttavan mielipiteisiin. Voidaan todeta, että mitä korkeampi vastaajan koulutustaso on, sitä todennäköisemmin hän pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana. Nuoret suhtautuvat Suomen jäsenyyteen vanhempia ihmisiä myönteisemmin, ja mitä vanhempi henkilö on, sitä suuremmalla todennäköisyydellä hän pitää Suomen jäsenyyttä huonona asiana. Kuten aiemmissa mielipidemittauksissa on havaittu, myös vastaajan perheen koko vaikuttaa mielipiteisiin. Mitä useampi henkilö taloudessa asuu, sitä positiivisempaan vastaaja pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa ja sitä positiivisemmin hän suhtautuu elämään ylipäätään.
- Mielenkiintoinen ero suomalaisten ja EU:n keskivertokansalaisten mielipiteissä on se, miten he suhtautuvat nykyajan lasten elämään ja sen helppouteen tai vaikeuteen verrattuna heidän omaan elämäänsä. Mistä johtuu suomalaisten EU-keskiarvoon verrattuna jyrkkä mielipide, jonka mukaan nykyajan lasten elämä on helpompaa? Ja mikä yhdistää mielipiteissä suomalaisia, liettualaisia, portugalilaisia ja puolalaisia?
- Suomen lisäksi ainoa maa, jossa kansalaisten enemmistö pitää maansa julkista hallintoa avoimena, on Ruotsi. Tätä on syytä pitää huolestuttavana eurooppalaista julkista hallintoa ajateltaessa. Tältä pohjalta voi myös ihmetellä, mitä edellytyksiä Euroopan unionin kansalaisilla ylipäätään on uskoa ja luottaa Euroopan unioniin, jos heillä on epäilyksiä jo oman maansa hallintoa kohtaan?

“STANDARD” EUROBAROMETER 69 TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between the 25th of March and the 04th of May 2008, TNS Opinion & Social, a consortium created between Taylor Nelson Sofres and TNS opinion, carried out wave 69.2 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General for Communication, “Research and Political Analysis”.

The “STANDARD” EUROBAROMETER 69 is part of wave 69.2 and covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The “STANDARD” EUROBAROMETER 69 has also been conducted in the three candidate countries (Croatia, Turkey and the Former Yugoslav Republic of Macedonia) and in the Turkish Cypriot Community. In these countries, the survey covers the national population of citizens and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in these countries and have a sufficient command of the national languages to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the “administrative regional units”, after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard “random route” procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the “closest birthday rule”). All interviews were conducted face-to-face in people’s homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

ABBREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.003	01/04/2008	04/05/2008	8.786.805
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1.000	27/03/2008	07/04/2008	6.647.375
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1.014	02/04/2008	17/04/2008	8.571.710
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.005	02/04/2008	04/05/2008	4.432.931
DE	Germany	TNS Infratest	1.534	29/03/2008	28/04/2008	64.546.096
EE	Estonia	Emor	1.006	27/03/2008	21/04/2008	887.094
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	28/03/2008	17/04/2008	8.691.304
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.033	27/03/2008	26/04/2008	38.536.844
FR	France	TNS Sofres	1.040	27/03/2008	27/04/2008	46.425.653
IE	Ireland	TNS MRBI	1.004	28/03/2008	30/04/2008	3.375.399
IT	Italy	TNS Abacus	1.022	25/03/2008	26/04/2008	48.892.559
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	504	31/03/2008	24/04/2008	638.900
CY(tcc)	Turkish Cypriot Comm.	KADEM	500	28/03/2008	30/04/2008	143.226
LV	Latvia	TNS Latvia	1.008	02/04/2008	29/04/2008	1.444.884
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1.021	01/04/2008	22/04/2008	2.846.756
LU	Luxembourg	TNS ILReS	501	26/03/2008	29/04/2008	388.914
HU	Hungary	TNS Hungary	1.000	28/03/2008	26/04/2008	8.320.614
MT	Malta	MISCO	500	26/03/2008	16/04/2008	335.476
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.041	01/04/2008	26/04/2008	13.017.690
AT	Austria	Österreichisches Gallup-Institut	1.000	27/03/2008	20/04/2008	7.004.205
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	30/03/2008	23/04/2008	32.155.805
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1.001	26/03/2008	24/04/2008	8.080.915
RO	Romania	TNS CSOP	1.019	25/03/2008	23/04/2008	18.246.731
SI	Slovenia	RM PLUS	1.003	01/04/2008	27/04/2008	1.729.298
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.085	01/04/2008	20/04/2008	4.316.438
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.004	02/04/2008	04/05/2008	4.353.495
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.007	28/03/2008	27/04/2008	7.562.263
UK	United Kingdom	TNS UK	1.306	01/04/2008	24/04/2008	50.519.877
HR	Croatia	Puls	1.000	28/03/2008	24/04/2008	3.734.300
TR	Turkey	TNS PIAR	1.003	29/03/2008	27/04/2008	47.583.830
MK	Former Yugoslav Rep. of Macedonia	TNS Brima	1.006	29/03/2008	06/04/2008	1.648.012
TOTAL			30.170	25/03/2008	04/05/2008	453.865.399

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

A Työnumero

(101-105)

7	4	7	8	6
---	---	---	---	---

EB69.1 A

B Maakoodi

(106-107)

--	--

EB69.1 B

C our survey number

(108-110)

--	--	--

EB69.1 C

D Lomakenumero

(111-116)

--	--	--	--	--	--

EB69.1 D

E Lomakeversio

(117)

A

1

B

2

EB68.1 E

Q1 Mikä on kansallisuutenne? Olkaa hyvä ja kertokaa, mistä maasta (maista) olette kotoisin.

(Useampi vastaus mahdollinen)

(138-170)

Belgia	1,
Tanska	2,
Saksa	3,
Kreikka	4,
Espanja	5,
Ranska	6,
Irlanti	7,
Italia	8,
Luxemburg	9,
Alankomaat (Hollanti)	10,
Portugali	11,
Yhdistynyt kuningaskunta (Iso-Britannia, Pohjois-Irlanti)	12,

Itävalta	13,
Ruotsi	14,
Suomi	15,
Kypros (eteläosa)	16,
Tsekin tasavalta	17,
Viro	18,
Unkari	19,
Latvia	20,
Liettua	21,
Malta	22,
Puola	23,
Slovakia	24,
Slovenia	25,
Bulgaria	26,
Romania	27,
Turkki	28,
Kroatia	29,
Kypros (Turkin kyproslainen yhteisö)	30,
Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia	31,
Joku muu maa/maat	32,
EOS	33,

EB68.1 Q1

JOS "Joku muu maa/maat" tai "EOS" --> HAASTATTELU KESKEYTETÄÄN

QA1 Kun tapaatte ystäviänne, sanoisitteko, että keskustellette poliittisista asioista usein, satunnaisesti vai ette koskaan?

(171)

Usein	1
Satunnaisesti	2
Ei koskaan	3
EOS	4

EB68.1 QA1

QA2 Kun Teillä on voimakas mielipide jostakin asiasta, huomaatteko suostuttelevanne ystäviänne, sukulaisianne tai työtovereitanne omien mielipiteidenne taakse? Tapahtuuko näin...

(LUETTELE)

(172)

Usein	1
Silloin tällöin	2
Harvoin	3
Ei koskaan	4
EOS	5

EB68.1 QA2

QA3 Oletteko elämääne kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, ette kovin tyytyväinen vai ette lainkaan tyytyväinen?

(LUETTELE)

(173)

Erittäin tyytyväinen	1
Melko tyytyväinen	2
Ette kovin tyytyväinen	3
Ette lainkaan tyytyväinen	4
EOS	5

EB68.1 QA3

Kysytään EU27 (myös Suomi)

QA4a Mitä odotatte seuraavilta 12 kuukaudelta: ovatko seuraavat 12 kuukautta paremmat, huonommat vai samanlaiset, kun ajattelette...?

	(LUETTELE)	Paremmat	Huonommat	Samanlaiset	EOS
(174)	1 Omaa elämääne yleensä	1	2	3	4
(175)	2 Suomen taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(176)	3 Oman kotitaloutenne taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(177)	4 Suomen työllisyystilannetta	1	2	3	4
(178)	5 Henkilökohtaista työllisyystilannettanne	1	2	3	4
(179)	6 Euroopan unionin taloudellista tilannetta	1	2	3	4

EB68.1 QA5

Vai n Kyproksella, muut siirtyvät kysymykseen QA5a

QA4b

	(LUETTELE)	Paremmat	Huonommat	Samanlaiset	EOS

(180)	1		1	2	3	4
	2		1	2	3	4
(181)						
	3		1	2	3	4
(182)						
	4		1	2	3	4
(183)						
	5		1	2	3	4
(184)						
	6		1	2	3	4
(185)						

NEW (BASED ON EB68.1 QA 5)

EU27 (myös Suomi)

QA5a Kertokaa kunkin seuraavan asian kohdalla, onko Suomen tilanne mielestänne parempi vai huonompi kuin EU-maiden tilanne keskimäärin?

(Skaalakortti QA5a - yksi vastaus per kohta)

	(LUETTELE)	Paljon parempi	Jonkin verran parempi	Jonkin verran huonompi	Ehdottomasti huonompi	EOS
(186)	1 Suomen taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(187)	2 Työllisyystilanne Suomessa	1	2	3	4	5
(188)	3 Elinkustannukset Suomessa	1	2	3	4	5
(189)	4 Energian hinta Suomessa	1	2	3	4	5
(190)	5 Elämänlaatu Suomessa	1	2	3	4	5

EB67.2 QA7a (ITEMS 1-4) - QA7C (ITEM 5) TREND MODIFIED

Ei kysytä Suomessa

QA5b

--	--	--	--	--	--	--

(191)	1		1	2	3	4	5
(192)	2		1	2	3	4	5
(193)	3		1	2	3	4	5
(194)	4		1	2	3	4	5
(195)	5		1	2	3	4	5

EB67.2 QA7d (ITEM 1-4) - QA7f (ITEM 5) TREND MODIFIED

Kysytään EU27 (myös Suomessa)

QA6a Mitkä mielestänne ovat tällä hetkellä Suomessa kaksi tärkeintä kysymystä, jotka vaativat ratkaisua?

(Kortti QA6a – luettele – enintään 2 vastausta)

	(196-211)
Rikollisuus	1,
Taloudellinen tilanne	2,
Hintojen nousu/inflaatio	3,
Verotus	4,
Työttömyys	5,
Terrorismi	6,
Puolustus/ulkomaanasiat	7,
Asuminen	8,
Maahanmuutto	9,
Terveystieteiden tutkimuskeskus	10,
Koulutusjärjestelmä	11,
Eläkkeet	12,
Ympäristönsuojelu	13,
Energiaan liittyvät asiat	14,
Muu (SPONTAANI)	15,
EOS	16,

EB68.1 QA6a

Ei kysytä Suomessa

QA6b

(212-227)

	1,
	2,
	3,
	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,
	12,
	13,
	14,
	15,
	16,

EB68.1 QA6b

Kysy EU27 (myös Suomi)

QA7a Yleisesti ottaen, onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne...?

(LUETTELE)

(228)

Hyvä asia	1
Huono asia	2
Ei hyvä eikä huono asia	3
EOS	4

EB68.1 QA12a

QA8a Kaikki näkökohdat huomioon ottaen sanoisitteko, että Suomi on hyötynyt vai ei ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä?

(229)

Hyötynyt	1
Ei ole hyötynyt	2
EOS	3

EB68.1 QA13a

QA7b ja QA8b Ei kysytä Suomessa

QA7b

(230)

	1
	2
	3
	4

EB68.1 QA12b

QA8b

(231)

	1
	2
	3

QC7c ja QA8c ei kysytä Suomessa

QA7c

(232)

	1
	2
	3
	4

EB68.1 QA12c

QA8c

(233)

	1
	2
	3

EB68.1 QA13c

Kysytään vain jos Suomi on hyötynyt tai hyötyisi Euroopan unionin jäsenyydestä (kohta 1 kysymyksessä QA8a tai QA8b) - muut siirtyvät QA10a

QA9a

Mitkä seuraavista ovat pääsyitä siihen että Suomi on hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä?

NÄYTÄ RUUDULTA - KORKEINTAAN 3 VASTAUSTA

(234-246)

Euroopan unioni edistää demokratiaa Suomessa	1,
Euroopan unioni edistää rauhan ylläpitämistä ja lujittaa turvallisuutta	2,
Euroopan unioni edistää taloudellista kasvua Suomessa	3,
Jotkut suomalaisille tärkeät asiat on parasta käsitellä Euroopan unionin tasolla	4,
Euroopan unionin jäsenyys edistää Suomen ja muiden maiden välistä yhteistyötä	5,
Suomalaisilla on paljon vaikutusvaltaa Euroopan unionin tasolla tehtäviin päätöksiin	6,
Euroopan unioni antaa suomalaisille enemmän vaikutusvaltaa maailman asioihin	7,
Euroopan unioni parantaa suomalaisten elämänlaatua	8,
Euroopan unioni auttaa suomalaisia kohtaamaan globalisaation uudet haasteet	9,
Euroopan unioni luo suomalaisille uusia työskentelymahdollisuuksia	10,
Olette yleisesti ottaen Euroopan unionin kannalla (Spontaani)	11,
Muu (SPONTAANI)	12,
EOS	13,

NEW

Ei kysytä Suomessa

QA9b

(247-259)

	1,
	2,
	3,
	4,
	5,

	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,
	12,
	13,

NEW

Kysytään, jos Suomi ei ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä (kohta 2 kysymyksessä AA8a tai QA8b)- muut siirtyvät kysymykseen QA11a

QA10a Mitkä seuraavista ovat pääasiallisia syitä siihen, että Suomi ei ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä?

NÄYTÄ RUUDULTA - LUETTELE - KORKEINTAAN KOLME VASTAUSTA

(260-272)

Euroopan unionin jäsenyydellä on kielteinen vaikutus Suomen demokratiaan	1,
Euroopan unionin jäsenyydellä on kielteinen vaikutus rauhan ylläpitämiseen ja turvallisuuden takaamiseen	2,
Euroopan unionin jäsenyydellä on kielteinen vaikutus Suomen taloudelliseen kasvuun	3,
Suomalaisille tärkeät asiat on parempi käsitellä kansallisella tasolla	4,
Euroopan unionin jäsenyys luo jännitteitä Suomen ja muiden maiden välille	5,
Suomalaisilla on hyvin vähän vaikutusvaltaa Euroopan unionin tasolla tehtäviin päätöksiin	6,
Suomen ääni maailmalla on hiljentynyt EU-jäsenyyden myötä	7,
Euroopan unioni heikentää Suomalaisten elämänlaatua	8,
Euroopan unionin jäsenyys tekee Suomesta herkemmän globalisaation negatiivisille vaikutuksille	9,
Euroopan unionin vaarantaa suomalaisten työpaikat	10,
Olette yleisesti Euroopan unionin jäsenyyttä vastaan(Spontaani)	11,
Muu (SPONTAANI)	12,
EOS	13,

NEW

Ei kysytä Suomessa

QA10b

(273-285)

1,

2,

3,

4,

5,

6,

7,

8,

9,

10,

11,

12,

13,

NEW

EU27 (myös Suomi)

QA11a

Sanoisitteko, että asiat ovat nyt yleisesti ottaen menossa hyvään vai huonoon suuntaan...?

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

	(LUETTELE)	Asiat ovat menossa hyvään suuntaan	Asiat ovat menossa huonoon suuntaan	Ei kumpaankaan (SPONTAANI)	EOS
--	------------	------------------------------------	-------------------------------------	----------------------------	-----

(286)	1	Suomessa	1	2	3	4
(287)	2	Euroopan unionissa	1	2	3	4

EB68.1 QA7

Ei kysytä Suomessa

QA11b

	(LUETTELE)	Asiat ovat menossa hyvään suuntaan	Asiat ovat menossa huonoon suuntaan	Ei kumpaankaan (SPONTAANI)	EOS
--	------------	------------------------------------	-------------------------------------	----------------------------	-----

(288)	1		1	2	3	4
(289)	2		1	2	3	4

NEW

EU27 (myös Suomi)

QA12 Seuraavaksi haluaisin kysyä Teiltä, kuinka paljon luotatte eräisiin yhteiskunnallisiin instituutioihin. Olkaa hyvä ja sanokaa kunkin luetteleman instituution osalta, luotatteko siihen vai ettekö luota siihen?

	(LUETTELE)	LUOTTAA	EI LUOTA	EOS
--	------------	---------	----------	-----

(290)	1	Lehdistö	1	2	3
(291)	2	Radio	1	2	3
(292)	3	Televisio	1	2	3
(293)	4	Internet	1	2	3
(294)	5	Suomen oikeuslaitos	1	2	3
(295)	6	Poliisi	1	2	3
(296)	7	Puolustusvoimat	1	2	3
(297)	8	Puolueet	1	2	3

(298)	9	Suomen hallitus	1	2	3
	10	Suomen eduskunta	1	2	3
(299)					
(300)	11	Euroopan unioni	1	2	3
(301)	12	Yhdistyneet Kansakunnat (YK)	1	2	3

EB68.1 QA8

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA13 Antaako Euroopan unioni yleisesti ottaen mielestänne hyvin positiivisen, melko positiivisen, neutraalin, melko negatiivisen vai hyvin negatiivisen vaikutelman itsestään?

	(302)
Hyvin positiivisen	1
Melko positiivisen	2
Neutraalin	3
Melko negatiivisen	4
Hyvin negatiivisen	5
EOS	6

EB68.1 QA14

QA14 Mitä Euroopan unioni merkitsee Teille henkilökohtaisesti?

(Kortti QA12 - luettele - useampi vastaus mahdollinen - rotatoidaan alhaalta ylös ylhäältä alas)

	(303-318)
Rauhaa	1,
Taloudellista hyvinvointia	2,
Demokratiaa	3,
Sosiaaliturvaa	4,
Vapautta matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa	5,
Kulttuurista monimuotoisuutta	6,
Painavampaa sananvaltaa maailmassa	7,
Euroa	8,
Työttömyyttä	9,
Byrokratiaa (virkavaltaisuutta)	10,
Varojen haaskausta	11,
Kulttuuri-identiteettimme menettämistä	12,
Enemmän rikollisuutta	13,
Riittämätöntä ulkorajojen valvontaa	14,
Muuta (Spontaani)	15,
EOS	16,

EB67.2 QA12

Vaihtoehtoa 2 ei kysytä Suomessa

QA15a Oletteko samaa vai eri mieltä kustakin seuraavasta väittämästä?

	(LUETTELE)	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
(319)	1 Tunnen oloni turvallisemmaksi koska Suomi on Euroopan unionin jäsen	1	2	3
(320)	2 EI KYSYTÄ SUOMESSA	1	2	3
(321)	3 Tunnen, että taloudellinen tilanteemme on vakaampi, koska Suomi on euroalueenjäsen	1	2	3
(322)	4 Äänelläni on merkitystä Euroopan unionissa	1	2	3
(323)	5 Äänelläni on merkitystä Suomessa	1	2	3
(324)	6 Euroopan asioissa minua kuuntelee Suomen hallitus	1	2	3
(325)	7 Euroopan asioissa minua kuuntelevat Euroopan parlamentin jäsenet	1	2	3
(326)	8 Euroopan asioissa minua kuuntelee Euroopan komissiö	1	2	3
(327)	9 Ymmärrän Euroopan unionin toimintatapoja	1	2	3
(328)	10 Maallamme on merkitystä Euroopan unionissa	1	2	3
(329)	11 Suomen edut otetaan hyvin huomioon Euroopan unionissa	1	2	3
(330)	12 Euroopan unionin tyrkyttää näkemyksiään Suomelle	1	2	3

EB68.1 QA9a (ITEMS 4, 9, 10 AND 11) - EB67.2 QA34a (ITEMS 1, 2)

Ei kysytä Suomessa

QA15b

(331)	1	1	2	3
(332)	2	1	2	3
(333)	3	1	2	3
(334)	4	1	2	3

(335)	5		1	2	3
-------	---	--	---	---	---

EB68.1 QA9b (ITEMS 1 & 3)

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA16 Oletteko koskaan kuulleet näistä toimielimistä....?

	(LUETTELE)	Kyllä	Ei	EOS
--	------------	-------	----	-----

(336)	1	Euroopan parlamentti	1	2	3
(337)	2	Euroopan komissio	1	2	3
(338)	3	Euroopan unionin neuvosto	1	2	3
(339)	4	Euroopan keskuspankki	1	2	3

EB68.1 QA15

QA17 Olkaa hyvä ja sanokaa kustakin eurooppalaisesta toimielimestä, onko sillä mielestänne tärkeä tehtävä vai ei Euroopan unionissa?

	(LUETTELE)	Tärkeä	Ei tärkeä	EOS
--	------------	--------	-----------	-----

(340)	1	Euroopan parlamentti	1	2	3
(341)	2	Euroopan komissio	1	2	3
(342)	3	Euroopan unionin neuvosto	1	2	3
(343)	4	Euroopan keskuspankki	1	2	3

EB67.2 QA14

QA18 Kertokaa kustakin toimielimestä, katsotteko luottavanne siihen vai ette?

	(LUETTELE)	Luottaa	Ei luota	EOS
--	------------	---------	----------	-----

(344)	1	Euroopan parlamentti	1	2	3
(345)	2	Euroopan komissio	1	2	3
(346)	3	Euroopan unionin neuvosto	1	2	3
(347)	4	Euroopan keskuspankki	1	2	3

EB68.1 QA16

Kysytään jos 'luottaa Euroopan parlamenttiin' - kohta 1 kysymyksessä QA18

QA19a Mitkä seuraavista ovat pääasiallisia syitä siihen että luotate Euroopan Parlamenttiin?

(Luettele - rotatoidaan - enintään 2 vastausta)

(348-358)

Euroopan parlamentin päätökset tehdään demokraattisesti	1,
Euroopan parlamentissa tehdyt päätökset edistävät Suomen taloudellista kasvua	2,
Euroopan parlamentti puolustaa hyvin kaikkien Euroopan kansalaisten etuja	3,
Saatte hyvin tietoa Euroopan parlamentin toiminnasta	4,
Euroopan parlamentin jäsenet ovat parhaita päättämään koko Euroopan unionin asioista	5,
Euroopan parlamentti edustaa hyvin näkemystänne Euroopasta	6,
Luotate Euroopan parlamentin jäseniin	7,
Kannatatte yleisesti ottaen Euroopan unionia (SPONTAANI)	8,
Luotate yleisesti ottaen poliittiseen järjestelmään/poliittikkohin (SPONTAANI)	9,
Muu (SPONTAANI)	10,
EOS	11,

NEW

Ei kysytä Suomessa

QA19b

(359-369)

	1,
	2,
	3,
	4,
	5,

	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,

NEW

Kysy jos 'Ei luota Euroopan parlamenttiin' - koodi 2 kysymyksessä QA18 kohdassa 1

QA20a Mitkä seuraavista ovat pääsyitä siihen että ette luota Euroopan parlamenttiin?

(Luettele - rotatoidaan - enintään 2 vastausta)

(370-380)

Euroopan parlamentin päätöksiä ei tehdä demokraattisesti	1,
Euroopan parlamentissa tehdyillä päätöksillä on kielteinen vaikutus Suomen taloudelliseen kasvuun	2,
Euroopan parlamentti on liian kaukana tavallisista kansalaisista	3,
Teillä ei ole riittävästi tietoa Euroopan parlamentista	4,
Euroopan parlamentin jäsenet eivät ole parhaita päättämään koko Euroopan unionin asioista	5,
Euroopan parlamentti ei edusta hyvin näkemystänne Euroopasta	6,
Ette luota Euroopan parlamentin jäseniin	7,
Olette yleisesti ottaen Euroopan unionia vastaan (SPONTAANI)	8,
Ette yleisesti ottaen luota poliittiseen järjestelmään/poliittikkohin (SPONTAANI)	9,
Muu (SPONTAANI)	10,
EOS	11,

NEW

Ei kysytä Suomessa

QA20b

(381-391)	
	1,
	2,
	3,
	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,

NEW

Kysy jos 'luottaa Euroopan komissioon' koodi 1 kysymyksessä QA18, kohta 2

QA21a Mitkä seuraavista ovat pääasiallisia syitä siihen, että luotatte Euroopan komissioon?

(Luettele - rotatoidaan - enintään 2 vastausta)

(392-402)	
Euroopan komission päätökset tehdään demokraattisesti	1,
Euroopan komissio edistää Suomen taloudellista kasvua	2,
Euroopan komissio puolustaa hyvin kaikkien Euroopan kansalaisten etuja	3,
Saatte hyvin tietoa Euroopan komission toiminnasta	4,
Euroopan komission jäsenet ovat parhaita päättämään koko Euroopan unionin asioista	5,
Luotatte komissaareihin	6,
Euroopan komissio edustaa hyvin näkemystänne Euroopasta	7,
Kannatatte yleisesti ottaen Euroopan Unionia (SPONTAANI)	8,
Luotatte yleisesti ottaen poliittiseen järjestelmään/poliittikkohin (SPONTAANI)	9,
Muu (SPONTAANI)	10,
EOS	11,

NEW

Ei kysytä Suomessa

QA21b

(403-413)

1,

2,

3,

4,

5,

6,

7,

8,

9,

10,

11,

NEW

Kysy jos 'ei luota Euroopan komissioon' - vaihtoehto 2 kysymyksen QA18 kohdassa 2

QA22a Mitkä seuraavista ovat pääsyitä siihen että ette luota Euroopan komissioon?

(Luettele - rotatoidaan - enintään 2 vastausta)

(414-424)

Euroopan komission päätöksiä ei tehdä demokraattisesti

1,

Euroopan komisiolla on kielteinen vaikutus Suomen taloudelliseen kasvuun

2,

Euroopan komissio on liian kaukana tavallisista kansalaisista

3,

Teillä ei ole riittävästi tietoa Euroopan komissiosta

4,

Euroopan komission jäsenet eivät ole parhaita päättämään koko Euroopan unionin asioista	5,
Ette luota komissaareihin	6,
Euroopan komissio ei edusta näkemystänne Euroopasta hyvin	7,
Olette yleisesti ottaen Euroopan unionia vastaan (SPONTAANI)	8,
Ette yleisesti ottaen luota poliittiseen järjestelmään/poliitikkohin (SPONTAANI)	9,
Muu (SPONTAANI)	10,
EOS	11,

NEW

Ei kysytä Suomessa

QA22b

(425-435)

	1,
	2,
	3,
	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,

NEW

Kysy jos 'luottaa Euroopan unionin neuvostoon' - vaihtoehto 1 kysymyksessä QA18 kohta 3 - Muut siirtyvät kysymykseen QA24a

QA23a Mitkä seuraavista ovat pääasiallisia syitä siihen että luotatte Euroopan unionin neuvostoon?

(Luettele - rotatoidaan - enintään 2 vastausta)

(436-446)

Euroopan unionin neuvoston päätökset tehdään demokraattisesti	1,
Euroopan unionin neuvostossa tehdyt päätökset edistävät Suomen taloudellista kasvua	2,
Euroopan unionin neuvosto puolustaa hyvin kaikkien Euroopan kansalaisten etuja	3,
Saatte hyvin tietoa Euroopan unionin neuvoston toiminnasta	4,
Euroopan unionin neuvosto ajaa hyvin Suomen etua Euroopan unionissa	5,
Euroopan unionin neuvosto on paras päättämään koko Euroopan unionin asioista	6,
Luotatte Euroopan unionin neuvoston jäseniin	7,
Kannatatte yleisesti ottaen Euroopan unionia (SPONTAANI)	8,
Luotatte yleisesti ottaen poliittiseen järjestelmään/poliitikkohin (SPONTAANI)	9,
Muu (SPONTAANI)	10,
EOS	11,

NEW

Ei kysytä Suomessa

QA23b

(447-457)

	1,
	2,
	3,
	4,
	5,
	6,

	7,
	8,
	9,
	10,
	11,

NEW

Kysy jos 'ei luota Euroopan unionin neuvostoon' - vaihtoehto 2 kysymyksessä QA18 muut siirtyvät kysymykseen QA25a

QA24a Mitkä seuraavista ovat pääsyitä siihen, että ette luota Euroopan unionin neuvostoon?

(Luettele - rotatoidaan - enintään 2 vastausta)

(458-468)

Euroopan unionin neuvoston päätöksiä ei tehdä demokraattisesti	1,
Euroopan unionin neuvostossa tehdyillä päätöksillä on kielteinen vaikutus Suomen taloudelliseen kasvuun	2,
Euroopan unionin neuvosto on liian kaukana tavallisista kansalaisista	3,
Teillä ei ole riittävästi tietoa Euroopan unionin neuvostosta	4,
Euroopan unionin neuvosto ei edusta Suomen etuja hyvin Euroopan unionissa	5,
Euroopan unionin neuvoston jäsenet eivät ole parhaita päättämään koko Euroopan unionin asioista	6,
Ette luota Euroopan unionin neuvostossa istuviin poliitikkoihin	7,
Olette yleisesti ottaen Euroopan unionia vastaan (SPONTAANI)	8,
Ette yleisesti ottaen luota poliittiseen järjestelmään/poliitikkoihin (SPONTAANI)	9,
Muu (SPONTAANI)	10,
EOS	11,

NEW

Ei kysytä Suomessa

QA24b

(469-479)

	1,
	2,
	3,
	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,

NEW

Kysy jos 'luottaa Euroopan keskuspankkiin' - vaihtoehto 1 kysymyksessä QA18, kohdassa 4 - muut siirtyvät kysymykseen QA26a

QA25a Mitkä seuraavista ovat pääasiallisia syitä siihen että luotatte Euroopan keskuspankkiin?

(Luettele - rotatoidaan - enintään 2 vastausta)

(480-490)

Euroopan keskuspankissa tehdyt päätökset edistävät Suomen taloudellista kasvua	1,
Saatte hyvin tietoa Euroopan keskuspankin toiminnasta	2,
Euroopan keskuspankki taistelee tehokkaasti inflaatiota vastaan	3,
Euroopan keskuspankki suojelee Eurooppaa tehokkaasti taloudellista sekasortoa vastaan	4,
Euroopan keskuspankki edustaa hyvin euroalueen maiden etuja maailmalla	5,
Euroopan keskuspankki puolustaa vakaata valuuttaa, euroa, millä on myönteisiä vaikutuksia Euroopan talouteen	6,
Kannatatte euroa	7,

Kannatatte yleisesti ottaen Euroopan unionia (SPONTAANI)	8,
Luotatte yleisesti ottaen pankkeihin/pankkiireihin (SPONTAANI)	9,
Muu (SPONTAANI)	10,
EOS	11,

NEW

Ei kysytä Suomessa

QA25b

(491-501)

	1,
	2,
	3,
	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,

NEW

Kysy jos 'ei luota Euroopan keskuspankkiin' - vaihtoehto 2 kysymyksen QA18 kohdassa 4 - muut siirtyvät kysymykseen QA27a

QA26a Mitkä seuraavista ovat pääasiallisia syitä siihen että ette luota Euroopan keskuspankkiin?

(Luettele - rotatoidaan - enintään 2 vastausta)

(502-512)

Euroopan keskuspankilla on kielteinen vaikutus Suomen talouden kasvuun	1,
Teillä ei ole riittävästi tietoa Euroopan keskuspankista	2,
Euroopan keskuspankki ei taistele tehokkaasti inflaatiota vastaan	3,
Euroopan keskuspankki suojelee Eurooppaa huonosti taloudellista sekasortoa vastaan	4,
Euroopan keskuspankki edustaa vain euroalueen maiden etuja maailmalla	5,
Euroopan keskuspankki puolustaa vakaata valuuttaa, euroa, millä on kielteisiä vaikutuksia Euroopan talouteen	6,
Vastustatte euroa	7,
Vastustatte yleisesti ottaen Euroopan unionia (SPONTAANI)	8,
Vastustatte yleisesti ottaen pankkeja/pankkiireita (SPONTAANI)	9,
Muu (SPONTAANI)	10,
EOS	11,

NEW

Ei kysytä Suomessa

QA26b

(513-523)

	1,
	2,
	3,
	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,

NEW

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA27 Kun ajatellaan ostovoimaanne eli asioita, joihin taloudellanne on varaa päivittäisessä elämässä, niin sanoisitteko että nykytilanne on viiden vuoden takaiseen nähden parantunut, pysynyt suunnilleen samana vai huonontunut

(Skaalakortti QA27- luettele - yksi vastaus per rivi)

(524)

Parantunut	1
Pysynyt suunnilleen samana	2
Huonontunut	3
EOS	4

NEW

QA28 Oletteko samaa vai eri mieltä seuraavan väittämän kanssa: Teillä on vaikeuksia maksaa kaikki laskunne kuun lopussa.

(Luettele - vain yksi vastaus)

(525)

Täysin samaa mieltä	1
Melko samaa mieltä	2
Melko eri mieltä	3
Täysin eri mieltä	4
EOS	5

EB65.1 QA3 TREND MODIFIED

QA29 Ajatteletteko yleisesti ottaen, että nykyajan lasten elämä on helpompaa, vaikeampaa vai ei helpompaa eikä vaikeampaa kuin oman sukupolvenne lasten?

(Luettele - vain yksi vastaus)

(526)

Helpompaa	1
Vaikeampaa	2
Ei helpompaa eikä vaikeampaa	3
EOS	4

EB66.3 QA17

Siirytään seuraavaan aiheeseen

QA30a Kuinka avointa Suomen julkinen hallinto on mielestänne nykyään? Sanoisitteko että Suomen julkishallinto on hyvin avointa, avointa, ei kovin avointa vai ei lainkaan avointa?

(Skaalakortti QA30a)

(527)

Hyvin avointa	1
Avointa	2
Ei kovin avointa	3
Ei lainkaan avointa	4
EOS	5

NEW

QA30b

(Skaalakortti QA14)

(528)

	1
	2
	3
	4
EOS	5

NEW

QA31a Sanoisitteko että julkisen hallinnon avoin toiminta on teille erittäin tärkeää, tärkeää, ei kovin tärkeää vai ei lainkaan tärkeää?

(Skaalakortti QA31a)

(529)

Erittäin tärkeää	1
Tärkeää	2
Ei kovin tärkeää	3
Ei lainkaan tärkeää	4
EOS	5

NEW

QA31b

(Skaalakortti QA14)

(530)

Erittäin tärkeää	1
Tärkeitä	2
Ei kovin tärkeää	3
	4
EOS	5

NEW

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA32 Kuinka avointa Euroopan unionin toimielinten toiminta on mielestänne nykyisin? Sanoisitteko että se on hyvin avointa, avointa, ei kovin avointa vai ei lainkaan avointa?

(Skaalakortti QA32)

(531)

Hyvin avointa	1
Avointa	2
Ei kovin avointa	3
Ei lainkaan avointa	4
EOS	5

NEW

QA33 Sanoisitteko että Euroopan unionin toimielinten avoin toiminta on teille erittäin tärkeää, tärkeää, ei kovin tärkeää vai ei lainkaa tärkeää?

(Skaalakortti QA33)

(532)

Erittäin tärkeää	1
Tärkeää	2
Ei kovin tärkeää	3
Ei lainkaan tärkeää	4
EOS	5

NEW

QA34 Kertokaa jokaisesta seuraavasta Euroopan unionia koskevasta väittämästä, pitääkö se mielestänne paikkansa vai ei?

	(LUETTELE)	Pitää paikkansa	Ei pidä paikkansa	EOS
(533)	1 Euroopan unioniin kuuluu nykyisin 15 jäsenmaata	1	2	3
(534)	2 Sveitsi on Euroopan unionin jäsenmaa	1	2	3
(535)	3 Kuuden kuukauden välein Euroopan unionin puheenjohtajuus siirtyy toiselle jäsenvaltiolle	1	2	3
(536)	4 Euroalue muodostuu tällä hetkellä 12 jäsenvaltiosta	1	2	3

EB68.1 QA17 TREND MODIFIED

EU27 (myös Suomi)

QA35a Mitkä seuraavista asioista pitäisi mielestänne päättää Suomen hallituksessa ja mitkä taas yhteisesti Euroopan unionissa?

	LUETTELE - ROTATOIDAAN	Suomen hallituksessa	Euroopan unionissa	EOS
(537)	1 Kamppailu rikollisuutta vastaan	1	2	3
(538)	2 Verotus	1	2	3
(539)	3 Kamppailu työttömyyttä vastaan	1	2	3
(540)	4 Kamppailu terrorismia vastaan	1	2	3
(541)	5 Maanpuolustus ja ulkomaanasiat	1	2	3
(542)	6 Maahanmuutto	1	2	3
(543)	7 Koulutusjärjestelmä	1	2	3
(544)	8 Eläkkeet	1	2	3
(545)	9 Ympäristönsuojelu	1	2	3

EB68.1 QA20a

Ei kysytä Suomessa

QA35b

--	--	--	--	--

(546)	1		1	2	3
(547)	2		1	2	3
(548)	3		1	2	3
(549)	4		1	2	3
(550)	5		1	2	3
(551)	6		1	2	3
(552)	7		1	2	3
(553)	8		1	2	3
(554)	9		1	2	3

EB68.1 QA20b TREND MODIFIED

35a ja 36a kysytään vain EU27:ssä

QA36a Mistä seuraavista asioista pitäisi mielestänne päättää Suomen hallituksessa ja mistä yhteisesti Euroopan unionissa?

	(LUETTELE - ROTATOIDAAN)	Suomen hallituksessa	Euroopan unionissa	EOS
--	--------------------------	----------------------	--------------------	-----

(555)	1	Terveys	1	2	3
(556)	2	Sosiaaliturva	1	2	3
(557)	3	Maatalous ja kalastus	1	2	3
(558)	4	Kuluttajansuoja	1	2	3
(559)	5	Tieteellinen ja teknologinen tutkimus	1	2	3
(560)	6	Taloudellisissa vaikeuksissa olevien alueiden tukeminen	1	2	3
(561)	7	Energia	1	2	3
(562)	8	Kilpailu	1	2	3
(563)	9	Liikenne	1	2	3
(564)	10	Talous	1	2	3
(565)	11	Kamppailu inflaatiota vastaan	1	2	3

EB68.1 QA20a TREND MODIFIED

Ei kysytä Suomessa

QA36b

--	--	--	--	--

(566)	1		1	2	3
(567)	2		1	2	3
(568)	3		1	2	3
(569)	4		1	2	3
(570)	5		1	2	3
	6		1	2	3
(571)					
(572)	7		1	2	3
(573)	8		1	2	3
(574)	9		1	2	3
(575)	10		1	2	3
(576)	11		1	2	3

EB68.1 QA20b TREND MODIFIED

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA37 Mikä on Teidän mielipiteenne seuraavista ehdotuksista? Kertokaa jokaisesta ehdotuksesta, oletteko sen puolesta vai sitä vastaan.

	(LUETTELE - ROTATOIDAAN)	Puolesta	Vastaan	EOS
(577)	1 Euroopan rahaliitto ja yhteinen valuutta, euro	1	2	3
(578)	2 Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen ulkopoliittikka suhteessa muihin maihin	1	2	3
(579)	3 Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen puolustus- ja turvallisuuspolitiikka	1	2	3
(580)	4 Euroopan unionin lisälaajentuminen ottamalla tulevana vuosina mukaan muita maita	1	2	3

EB68.1 QA22

QA38 Oletteko erittäin optimistinen, melko optimistinen, melko pessimistinen vai erittäin pessimistinen Euroopan unionin tulevaisuuden suhteen?

(VAIN YKSI VASTAUS)

Erittäin optimistinen

(581)

1

Melko optimistinen	2
Melko pessimistinen	3
Erittäin pessimistinen	4
EOS	5

EB68.1 QA24

QA39 Euroopan yhdentymisessä on keskitytty useisiin kysymyksiin viime vuosien aikana. Mitä asioita Euroopan unionin toimielinten tulisi mielestänne painottaa tulevina vuosina, jotta Euroopan unioni vahvistuisi tulevaisuudessa?

(KORTTI QA39 - LUETTELE - ROTATOIDAAN - MAX. 3 VASTAUSTA)

(582-596)

Sisämarkkinat	1,
Kulttuuripolitiikka	2,
Euroopan unionin ulkopolitiikka	3,
Euroopan unionin puolustuspolitiikka	4,
Maahanmuuttoasiat	5,
Euroopan unionin koulutuspolitiikka	6,
Ympäristöasiat	7,
Energia-asiat	8,
Solidaarisuus köyhempiä alueita kohtaan	9,
Tieteellinen tutkimus	10,
Sosiaaliasiat	11,
Kamppailu rikollisuutta vastaan	12,
Ei mitään näistä (SPONTAANI)	13,
Muu (SPONTAANI)	14,
EOS	15,

EB68.1 QA25

Kysytään Suomessa (EU27)

QA40 Jokainen Euroopan unionin jäsenvaltio toimii vuorollaan kuuden kuukauden ajan Euroopan unionin puheenjohtajana. Slovenian puheenjohtajuuskausi on menossa parhaillaan. Oletteko viime aikoina lukenut sanomalehdistä tai kuullut radiosta tai televisiosta jotain Slovenian puheenjohtajuuteen liittyvää?

(597)

Kyllä	1
Ei	2
EOS	3

EB68.1 QA18a TREND MODIFIED

Ei kysytä Suomessa

QA41

(598)

	1
	2
	3
	4
	5

EB68.1 QA18b TREND MODIFIED

Kysytään Suomessa (EU27)

QA42 Jokainen Euroopan unionin jäsenvaltio toimii vuorollaan kuuden kuukauden ajan Euroopan unionin puheenjohtajana. Ranskan puheenjohtajuuskausi alkaa 1. heinäkuuta 2008. Oletteko viime aikoina lukenut sanomalehdistä tai kuullut radiosta tai televisiosta jotain Ranskan puheenjohtajuuteen liittyvää?

(599)

Kyllä	1
Ei	2
EOS	3

EB68.1 QA18c TREND MODIFIED

Ei kysytä Suomessa (vain Ranskassa)

QA43

(600)

	1
	2
	3
	4
	5

EB68.1 QA18d TREND MODIFIED

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA44 Sanokaa seuraavien maiden ja alueiden kohdalla, olisitteko puolesta vai vastaan sitä, että se liittyisi tulevaisuudessa Euroopan unioniin?

ROTATOIDAAN

	(LUETTELE)	Puolesta	Vastaan	EOS	
(601)	1	Bosnia ja Hertsegovina	1	2	3
(602)	2	Serbia	1	2	3
(603)	3	Montenegro	1	2	3
(604)	4	Kosovo	1	2	3
(605)	5	Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia (FYROM)	1	2	3
(606)	6	Kroatia	1	2	3
(607)	7	Albania	1	2	3
(608)	8	Turkki	1	2	3
(609)	9	Ukraina	1	2	3
(610)	10	Sveitsi	1	2	3
(611)	11	Norja	1	2	3
(612)	12	Islanti	1	2	3

EB66.1 QA33

QA45 Kun Turkki täyttää kaikki Euroopan unionin asettamat ehdot, olisitteko Turkin EU-jäsenyyden kannalla voimakkaasti tai hieman vai sitä vastaan voimakkaasti tai hieman?

	(613)
Voimakkaasti kannalla	1
Hieman kannalla	2
Hieman vastaan	3
Voimakkaasti vastaan	4
EOS	5

EB65.2 QD16 TREND MODIFIED

QA46 Olisitteko samaa vai eri mieltä seuraavan väitteen kanssa: Jos Länsi-Balkanin maat ja alueet (Bosnia ja Hertsegovina, Serbia, Montenegro, Kosovo, Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, Kroatia ja Albania) liittyisivät Euroopan unioniin, niin kyseinen osa Eurooppaa rauhoittuisi.

(Kortti QA46)

	(614)
Vahvasti samaa mieltä	1
Melko samaa mieltä	2
Melko eri mieltä	3
Vahvasti eri mieltä	4
EOS	5

NEW

QA47a Kertokaa kustakin seuraavasta väitteestä oletteko vahvasti samaa mieltä, jonkin verran samaa mieltä, jonkin verran eri mieltä vai vahvasti eri mieltä.

(Skaalakortti QA47 - yksi vastaus per rivi)

		Vahvasti samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Vahvasti eri mieltä	EOS
	1	1	2	3	4	5
(615)	Globalisaatio mahdollistaa taloudellinen kasvun					
	2	1	2	3	4	5
(616)	Globalisaatio lisää sosiaalista epätasa-arvoa					
	3	1	2	3	4	5
(617)	Euroopan unionilla ja Amerikan Yhdysvalloilla on samat intressit globalisaation suhteen					
	4	1	2	3	4	5
(618)	Globalisaatio suojelee meitä hintojen korotukselta					
	5	1	2	3	4	5
(619)	Globalisaatio edistää maailmanrauhaa					
	6	1	2	3	4	5
(620)	Globalisaatio on uhka Suomen kulttuurille					
	7	1	2	3	4	5
(621)	Globalisaatio on hyödyllistä vain suurille yrityksille, ei kansalaisille					
	8	1	2	3	4	5
(622)	Globalisaatio tuo lisää ulkomaisia sijoituksia Suomeen					
	9	1	2	3	4	5
(623)	Globalisaatio edistää köyhempien maiden kehitystä					

(624)	10	Globalisaatio tekee maailmanlaajuiset säännöt välttämättömiksi (yleismaailmallinen johtaminen)	1	2	3	4	5
(625)	11	Globalisaatio tekee ihmisistä avoimempia ulkopuolisille kulttuureille	1	2	3	4	5

NEW

Ei kysytä Suomessa

QA47b

(626)	1		1	2	3	4	5
(627)	2		1	2	3	4	5
(628)	3		1	2	3	4	5
(629)	4		1	2	3	4	5
(630)	5		1	2	3	4	5
(631)	6		1	2	3	4	5
(632)	7		1	2	3	4	5

	8		1	2	3	4	5
(633)							
	9		1	2	3	4	5
(634)							
	10		1	2	3	4	5
(635)							
	11		1	2	3	4	5
(636)							

NEW

Kysytään Suomessa (EU27)

QA48a Kumpi seuraavista kahdesta väittämästä on lähempänä Teidän mielipidettänne globalisaatiosta (maailmankaupan vapauttamisesta)?

(Luettele - vain yksi vastaus)

(637)

Globalisaatio tarjoaa suomalaisille yrityksille hyviä mahdollisuuksia markkinoiden avautumisen myötä

1

Globalisaatio uhkaa työllisyyttä ja yrityksiä Suomessa

2

EOS

3

EB66.1 QA43

Ei kysytä Suomessa

QA48b

(638)

1

2

3

NEW (BASED ON EB66.1 QA43)

Kysy QA49a OSITTEESSA A- muut siirtyvät kysymykseen QA49b

QA49a Missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavasta väittämästä: "Euroopan unioni auttaa suojelemaan meitä globalisaation kielteisiltä vaikutuksilta".

(LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

(639)

Täysin samaa mieltä	1
Samaa mieltä	2
Eri mieltä	3
Täysin eri mieltä	4
EOS	5

EB67.2 QA30a

Kysy QA49B OSITTEESSA B- muut siirtyvät kysymykseen QA50

QA49b Missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavasta väittämästä: "Euroopan unionin avulla Euroopan kansalaiset saavat enemmän hyötyä globalisaation myönteisistä vaikutuksista."

(LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

(640)

Täysin samaa mieltä	1
Samaa mieltä	2
Eri mieltä	3
Täysin eri mieltä	4
EOS	5

EB67.2 QA30b

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA50 Entä sanoisitteko, että Euroopan talous toimii paremmin, huonommin vai yhtä hyvin kuin seuraavien maiden talous?

(Kortti QA50)

	(LUETTELE)	Toimii paremmin	Toimii huonommin	Toimii yhtä hyvin	EOS
--	------------	-----------------	------------------	-------------------	-----

(641)	1	Yhdysvaltojen talous	1	2	3	4
(642)	2	Japanin talous	1	2	3	4

(643)	3	Kiinan talous	1	2	3	4
(644)	4	Intian talous	1	2	3	4
(645)	5	Venäjän talous	1	2	3	4
(646)	6	Brasilian talous	1	2	3	4

EB65.2 QC4 TREND MODIFIED

QA51a Kaupan globalisaatiosta aiheutuu monia seurauksia. Kun kuulette sanan "globalisaatio", mikä Teille tulee ensimmäisenä mieleen?

(LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

	(647)
Uusien markkinoiden tuomat mahdollisuudet suomalaisille yrityksille	1
Ulkomaiset sijoitukset Suomeen	2
Joidenkin yritysten siirtyminen maihin joissa työvoima on halvempaa	3
Suomalaisyritysten kiristynyt kilpailutilanne	4
Muu (Spontaani)	5
EOS	6

EB67.2 QA29a

Ei kysytä Suomessa (ei EU27)

QA51b

(648)

	1
	2
	3
	4
	5
	6

EB67.2 QA29b

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA52 Kumpi seuraavista näkökulmista on lähempänä omaa mielipidettänne? Yleisesti ottaen yrityksillä, jotka siirtävät toimintansa muualle,...

(LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)**(649)**

Ei ole mitään muuta vaihtoehtoa, mikäli ne haluavat välttyä toiminnan lopettamiselta	1
On tavoitteena vain kasvattaa liikevoittoaan	2
EOS	3

EB64.2 QA57

Osio QB kysytään ainoastaan EU27 (myös Suomessa siis)

Taustatiedot

D1 Politiikan yhteydessä ihmiset puhuvat 'vasemmistosta' ja 'oikeistosta'. Miten sijoittaisitte omat poliittiset näkemyksenne tälle asteikolle?

(Kortti D1 - älä pumpppaa; jos haastateltava epäröi, yritä uudelleen)

(1087-1088)

VASEMMISTO	2	3	4	5	6	7	8	9	OIKEISTO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Kieltäytyi (Spontaani) 11

EOS 12

EB69.1 D1

EU27

D2 Mitä poliittista puoluetta lähinnä tunnette olevanne? Tai mikä puolueista on vähiten kaukainen?

(Luettele - KorttiD2-vain yksi vastaus)**(1089-1090)**

Suomen Keskusta (KESK)	1
Kansallinen Kokoomus (KOK)	2
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP)	3
Vasemmistoliitto (VAS)	4
Vihreäliitto (VIHR)	5
Kristillisdemokraatit (KD)	6
Ruotsalainen Kansanpuolue (RKP/SFP)	7
Perussuomalaiset (PS)	8
Suomen Kommunistinen Puolue (SKP)	9
Suomen Senioripuolue	10
Rauhan ja Sosialismin Puolesta -Kommunistinen Työväen Puolue	11
Suomen työväenpuolue	12

Party 13	13
Party 14	14
Party 15	15
Ei mitään (SPONTAANI)	16
Muu (SPONTAANI)	17
EOS	18

NEW

EI KYSYMYKSIÄ D3-D6

D7 Oletteko Te...?

(Kortti D7 - luettele - vain yksi vastaus)

	(1091-1092)
Naimisissa	1
Avioitunut uudelleen	2
Naimaton, asutte avoliitossa	3
Naimaton, ette ole koskaan ollut avoliitossa	4
Naimaton, ollut aiemmin avoliitossa, mutta nyt yksin	5
Eronnut	6
Asumuserossa	7
Leski	8
Muu (SPONTAANI)	9
Kieltäytyi (Spontaani)	10

EB69.1 D7

D8 Minkä ikäisenä lopetitte täysipäiväisen opiskelun?

(Jos opiskelee edelleen, merkitse 00 - jos ei ole koskaan opiskellut täysipäiväisesti, merkitse 98 - jos EOS, merkitse 99)

(1093-1094)

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

EB69.1 D8

Ei kysymystä D9

D10 Vastaajan sukupuoli

	(1095)
Mies	1
Nainen	2

EB69.1 D10

D11 Minkä ikäinen olette?

(1096-1097)

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

EB69.1 D11

Ei kysymyksiä D12-D14

D15b kysytään ainoastaan mikäli ei tee ansiotyötä (vastaukset 1-4 kysymyksessä D15a)

D15a Mikä on tämänhetkinen ammattinne?

D15b Oletteko joskus tehnyt ansiotyötä? Mikä oli viimeisin ammattinne?

	(1098-1099)	(1100-1101)
	D15a	D15b
	TÄMÄNHETKINEN AMMATTI	VIIMEISIN AMMATTI
EI MUKANA TYÖELÄMÄSSÄ		
Vastuussa tavallisista ostoksista ja kodista huolehtimisesta, tai ilman mitään ammattia tällä hetkellä, ei työssä	1	1
Opiskelija	2	2
Työtön tai tilapäisesti työelämän ulkopuolella	3	3
Eläkkeellä tai työkyvytön sairauden vuoksi	4	4
ITSE ITSENSÄ TYÖLLISTÄVÄT		
Maanviljelijä	5	5
Kalastaja	6	6
Ammattinharjoittaja (lakimies, yksityisvastaanottoa pitävä lääkäri, kirjanpitäjä, arkkitehti)	7	7
Kauppias, käsityöläinen, muu itsensä työllistävä henkilö	8	8
Yrityksen tai liikkeen omistaja (ainut tai osaomistaja)	9	9
TYÖSSÄ KÄYVÄ		
Toisen palveluksessa/virassa oleva ammattinharjoittaja (lääkäri, lakimies, kirjanpitäjä, arkkitehti)	10	10
Johtaja, ylin johto (toimitusjohtaja, pääjohtaja, muu johtaja)	11	11
Keskijohto, muu johto (osastopäällikkö, opettaja, teknikko)	12	12
Työntekijä, lähinnä toimistotyössä	13	13
Matkustava työntekijä/toimihenkilö (myyntiedustaja, autonkuljettaja)	14	14
Palvelutyöntekijä/toimihenkilö (sairaala, ravintola, poliisi, palomies)	15	15
Työnjohtaja	16	16
Ammattitaitoinen ruumiillisen työn tekijä	17	17
Muu (ammattitaidoton) ruumiillisen työn tekijä, palvelija	18	18
EI OLE KOSKAAN TEHNYT PALKKATYÖTÄ	19	19

EB69.1 D15a D15b

Ei kysymyksiä D16-D24

D25 Sanoisitteko, että Te asutte...?

(LUETTELE)

(1102)

Maaseutualueella tai kylässä	1
Pienessä tai keskisuuressa kaupungissa	2
Suuressa kaupungissa	3
EOS	4

EB69.1 D25

Ei kysymyksiä D26-D39

D40a Kuinka monta 15-vuotiasta tai vanhempaa henkilöä asuu taloudessanne, Teidät itsenne mukaan lukien?

(Luettele - Kirjaa lukumäärä)

(1103-1104)

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

EB69.1 D40a

D40b Kuinka monta alle 10-vuotiasta lasta asuu taloudessanne?

(Luettele - Kirjaa lukumäärä)

(1105-1106)

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

EB69.1 D40b

D40c Kuinka monta 10-14 -vuotiasta lasta asuu taloudessanne?

(Luettele - Kirjaa lukumäärä)

(1107-1108)

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

EB69.1 D40c

D41 Oletteko Te itse syntynyt...

(Kortti D41 - luettele - vain yksi vastaus)

(1109)

Suomessa	1
muussa Euroopan unionin jäsenmaassa	2
Euroopassa, mutta ei Euroopan unionin jäsenmaassa	3
Aasiassa, Afrikassa tai Latinalaisessa Amerikassa	4
Pohjois-Amerikassa, Japanissa tai Oseaniassa	5
Kieltäytyi (Spontaani)	6

EB69.1 D41

D42 Entä mikä seuraavista vaihtoehdoista vastaa tilannettanne?

(Kortti D42 - luettele - vain yksi vastaus)

	(1110)
Äitinne ja isänne ovat syntyneet Suomessa	1
Toinen vanhempanne on syntynyt Suomessa ja toinen muussa Euroopan unionin jäsenmaassa	2
Äitinne ja isänne ovat syntyneet muussa Euroopan unionin jäsenmaassa	3
Toinen vanhempanne on syntynyt Suomessa ja toinen Euroopan unionin ulkopuolisessa maassa	4
Äitinne ja isänne ovat syntyneet Euroopan unionin ulkopuolisessa maassa	5
Toinen vanhempanne on syntynyt muussa Euroopan unionin jäsenmaassa ja toinen Euroopan unionin ulkopuolisessa maassa	6
EOS / Kieltäytyi (SPONTAANI)	7

EB69.1 D42

D43a Onko taloudessanne kiinteä puhelinliittymä?

D43b Onko Teillä itsellänne matkapuhelin?

	(1111)	(1112)
	D43a	D43b
	Lankapuhelin	Matkapuhelin
Kyllä	1	1
Ei	2	2

EB69.1 D43a D43b

D46 Mitä seuraavista hyödykkeistä taloudessanne on?

(KORTTI D46 - LUETTELE - USEAMPI VASTAUS MAHDOLLINEN)

	(1113-1122)
Televisio	1,
DVD-soitin	2,
CD-soitin	3,
Tietokone	4,
Internetyhteys kotona	5,
Auto	6,
Huoneisto/talo jonka olette maksanut kokonaan	7,
Huoneisto/talo jota edelleen maksatte	8,
Ei mitään (SPONTAANI)	9,
EOS	10,

EB69.1 D46

Haastattelutiedot

P1 Haastattelupäivä

(1143-1144)

		PÄIVÄ
--	--	-------

(1145-1146)

		KUUKAUSI
--	--	----------

EB69.1 P1

P2 Haastattelun aloitusaika

Käytä 24-tuntijakoa

(1147-1148)

		TUNTI
--	--	-------

(1149-1150)

		MINUUTIT
--	--	----------

EB69.1 P2

P3 Haastattelun kesto minuutteina

(1151-1153)

		Minuuttia
--	--	-----------

EB69.1 P3

P4 Haastattelun aikana läsnä olleiden henkilöiden määrä, haastattelija mukaan lukien

(1154)

Kaksi (haastattelija ja haastateltava)	1
Kolme	2
Neljä	3
Viisi tai enemmän	4

EB69.1 P4

P5 Haastateltavan yhteistyöhalukkuus

(1155)

Erinomainen	1
Kohtalainen	2
Keskimääräinen	3
Huono	4

EB69.1 P5

P6 Paikkakuntatyyppi

(Paikallinen luokitus)

(1156-1157)

--	--

EB69.1 P6

P7 Haastateltavan asuinpaikkakunnan nimi

(Paikallinen luokitus)

(1158-1159)

--	--

EB69.1 P7

P8 Postinumero

(1160-1167)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

EB69.1 P8

P9 LÄHTÖPISTEEN NUMERO

(1168-1175)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

EB69.1 P9

P10 HAASTATTELIJAN VALTUUSKORTIN NUMERO

(1176-1183)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

EB69.1 P10

P11 Painokerroin

(1184-1191)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

EB69.1 P11

Kysytään Suomessa

P13 Haastattelukieli

(1192)

Suomi

1

Ruotsi

2

3

EB69.1 P13